Súd:	Okresný súd Prievidza
Spisová značka:	12C/155/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu:	3811216299
Dátum vydania rozhodnutia:	19. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Róbert Matulák
ECLI:	ECLI:SK:OSPD:2017:3811216299.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Róbertom Matulákom v právnej veci žalobcov: 1. Q. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, 2. N. K., nar. X.X.XXXX, bytom Z. XXX, 3. N. K., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. XXX, všetci zastúpení JUDr. Jaroslavom Hujíkom, advokátom so sídlom v Prievidzi, Hviezdoslavova č. 3 proti žalovaným: 1. C. C., nar. X.X.XXXX, trvale bytom Z. XXX, 2. Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Bratislava, Dostojevského rad č. 4, IČO: 00 151 700 a 3. Q. C., nar. Z. bytom Z. XXX, o zaplatenie 20.000 eur s prísl., takto
XX.XX.XXXX,

r o z h o d o l :

I. Žalovaní v 2. a 3. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 7.000 eur, žalobcovi v 2. rade sumu 7.000 eur a žalobcovi v 3. rade sumu 6.000 eur, do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, s tým, že splnenie tejto povinnosti je spoločné a nerozdielne so splnením povinnosti uloženej žalovanému v 1. rade rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 12C/155/2011-90 zo dňa 15.3.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19Co/290/2012-110 zo dňa 8.2.2012.

II. Žalobcovia v 1., 2. a 3. rade majú právo voči žalovaným v 2. a 3. rade na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že splnenie tejto povinnosti je spoločné a nerozdielne so splnením povinnosti uloženej žalovanému v 1. rade (vo výške 969,97 eur) uznesením Okresného súdu Prievidza č.k. 12C/155/2011-127 zo dňa 15.1.2014.

III. Žalovaní v 2. a 3. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet Okresného súdu Prievidza súdny poplatok zo žalobného návrhu vo výške 1.200 eur, do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na tunajší súd dňa 28.9.2011 sa žalobcovia domáhali, aby súd zaviazal žalovaných v 1., 2. a 3. rade povinnosťou spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 7.000 eur, žalobkyni v 2. rade sumu 7.000 eur a žalobkyni v 3. rade sumu 6.000 eur, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku ako náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. 2. Žalobu žalobcovia zdôvodnili tým, že rozsudkom tunajšieho súdu v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne bol žalovaný v 1. rade uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona a prečinov ublíženia na zdraví, na tom skutkovom základe, že ako vodič dopravného prostriedku spôsobil v stave vylučujúcim spôsobilosť vykonávať takú činnosť, ktorú si privodil vplyvom návykovej látky, inému z nedbanlivosti privodil smrť a taktiež iným z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví ako i ublíženie na zdraví, porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, za čo bol odsúdený k úhrnnému trestu odňatia slobody na 7 rokov, ako aj k trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 8 rokov. Osobou, ktorá bola pri vyššie uvedenej dopravnej nehode usmrtená dňa 4.10.2008 bol syn žalobcov v 1. a 2. rade a brat žalobkyni v 3. rade, Q. K., ktorý sa viezol v motorovom vozidle, ktoré pod vplyvom alkoholu riadil žalovaný v 1. rade. Motorové vozidlo, ktoré žalovaný riadil

a to N. U., ev. č. PD-XXXBF, patrilo žalovanej v 3. rade, ktorá bola jeho prevádzkovateľom a ktorá ho žalovanému zverila, požičala, teda žalovaný v 1. rade vykonal jazdu s motorovým vozidlom so súhlasom prevádzkovateľa motorového vozidla. Podľa vedomostí, ktoré majú, žalovaná v 3. rade zrejme vedela, že žalovaný v 1. rade je v stave vylučujúcom spôsobilosť motorové vozidlo viesť, resp. mala a musela takúto vedomosť mať. Prevádzka vyššie uvedeného motorového vozidla bola poistená u žalovaného v 2. rade. Nebohý Q. K. žil so žalobcami v spoločnej domácnosti po celú dobu jeho života. Vzťahy medzi nimi boli veľmi dobré, takisto nebohý Q. mal nadštandardný, blízky vzťah k jeho sestre, žalobkyni v 3. rade. V čase, keď sa dopravná nehoda stala, nebohý Q. bol študentom posledného ročníka Spojenej školy obchodu a služieb v Handlovej, odboru mechanik počítačových sietí, mal pred sebou celý aktívny, pracovný a rodinný život, výbornú perspektívu uplatnenia sa v takom odbore, ktorý je v súčasnosti žiadaný a veľmi dobre honorovaný. Mal vážnu známosť so ženou, s ktorou si plánoval založiť rodinu a všetci sa tešili na to, že syn bude mať dobré pracovné uplatnenie, dobrý rodinný život, ktorého chceli byť súčasťou, čo však smrť pri dopravnej nehode spôsobenej výlučne žalovaným v 1. rade navždy zmarila. Nebohý Q. bol najmladší z troch detí žalobcov v 1. a 2. rade a ich predstava bolo taká, že bude žiť v ich rodinnom dome spolu s nimi, že si budú vzájomne pomáhať, že mu budú pomáhať potom, ako si založí rodinu a zas on sám, keď budú starší a budú to potrebovať. Usmrtenie syna je teda závažným negatívnym zásahom do ich súkromia a rodinného života. Podstatne sa znížila kvalita ich súkromného života, pretože sa smrťou syna trápia, trpia, majú a aj v budúcnosti budú mať veľmi negatívne pocity v oblasti ich psychiky, citovom živote a sú v tejto oblasti veľmi závažne postihnutí. Ich celý rodinný život je veľmi negatívne poznačený, znehodnotený, a ani trestná sankcia za usmrtenie syna im nemôže túto ujmu nahradiť. Pritom žalovaný v 1. rade voči ním nikdy neprejavil ani slovne skutočnú ľútosť a túto podľa nich prejavil len účelovo a na výzvu sudcu, aby dosiahol uplatnenie poľahčujúcej okolnosti pri treste. Hoci sú z jednej obce, nevyužil žalovaný v 1. rade ani možnosť, že by ich navštívil a prejavil ľútosť a aspoň takto sa snažil zmierniť ich žiaľ. Dokonca pri stretnutí sa im ani nepozdraví. Žalobkyňa v 3. rade v dôsledku smrti brata trpí depresiami, sústavne užíva psychofarmaká, keď bratova smrť zásadným spôsobom narušila jej pokojný život, nemôže sa s touto stratou vyrovnať akokoľvek sa o to snaží.
3. Zodpovednosť žalovaného v 1. rade vyvodzovali žalobcovia z toho, že bol priamym porušovateľom právnych povinností uložených mu zákonom a v dôsledku porušenia týchto povinností zasiahol do osobnostných práv žalobcov, čím im vznikla nemajetková ujma. Zodpovednosť žalovaného v 3. rade za uvedený neoprávnený zásah do ich osobnostných práv vyvodili z analogického použitia ust. § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka a to podľa § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podľa tohto ustanovenia sa občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto, ani iným zákonom, spravujú ustanoveniami Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie. Podľa § 427 Občianskeho zákonníka, za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky dopravných prostriedkov zodpovedajú fyzické a právnické osoby, vykonávajúce dopravu, teda ich prevádzkovatelia, pričom prevádzkovateľom motorového vozidla pri prevádzke ktorého syn žalobcov v 1. a 2. rade zahynul, bola žalovaná v 3. rade, ktorá za spôsobenú škodu zodpovedá. Vzhľadom k tomu, že zodpovednosť za škodu bola predmetom povinného zmluvného poistenia u žalovaného v 2. rade, s poukazom na analogické použitie ustanovení Občianskeho zákonníka o zodpovednosti za škodu, aj na zodpovednosť za spôsobenie nemajetkovej ujmy vyvodzujú pasívnu legitimáciu žalovaných v 2. a 3. rade. Aj keď ustanovenia o náhrade škody podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka upravujú zodpovednosť za škodu spôsobenú osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili a podľa § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka je upravená zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, teda jeho prevádzkovateľa, sú tieto ustanovenia v súlade s § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka obsahom i účelom najbližšie zodpovednostnému vzťahu, s porušením práva na ochranu osobnosti upravených v § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Analogickým použitím ust. § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka je správne a zákonné z hľadiska zodpovednostného subjektu založiť zodpovednosť žalovaného v 3. rade aj za nemajetkovú ujmu podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorá im vznikla usmrtením najbližšieho príbuzného a hrubým zasiahnutím do ich práva na ich súkromný a riadny rodinný život. Vzhľadom k tomu, že vodičovi vyššie uvedeného motorového vozidla bolo vedenie vozidla zverené jeho prevádzkovateľom a k zásahu do ich osobnostných práv došlo pri prevádzke vozidla, popri žalovanému v 1. rade sa nemôže zodpovednosti za nemajetkovú ujmu zbaviť ani žalovaný v 3. rade. Z obsahu ust. § 11 Občianskeho zákonníka, kde je uvedený len demonštratívny rozsah ochrany osobnostných práv fyzickej osoby vyplýva, že nie je vylúčené poskytnutie ochrany aj ďalším osobnostným právam, medzi ktoré nepochybne patrí aj právo na rodinný, súkromný život. Takýto život je základom spoločenského života a uplatnenia sa fyzickej osoby, a preto porušenie tohto práva je tiež mimoriadne závažným zásahom do osobnostných práv, ako to pociťujú aj oni. Takýto závažný zásah sa u každej fyzickej osoby môže prejaviť odlišne a to práve s ohľadom na osobitné okolnosti života

každého človeka, pričom o závažnosti zásahu do osobnostných práv žalobcov v 1. a 2. rade nasvedčuje nielen nenahraditeľná strata ich dieťaťa, ale aj vonkajšie prejavy tejto straty, ktorými sú najmä závažné znehodnotenie rodinného života ako aj závažné zhoršenie psychického citového života, ako aj negatívne prejavy smrti dieťaťa v celom ich osobnom, rodinnom a súkromnom živote. Vzhľadom na špecifický vzťah medzi žalobkyňou v 3. rade a nebohým bratom Radoslavom je možné za vyššie uvedený závažný zásah do jej osobnostných práv považovať aj usmrtenie brata so všetkými negatívnymi dôsledkami na vzťah, ktorý bol medzi nimi vytvorený, na jej ďalší život, zdravie, ktoré je týmto zásahom negatívne ovplyvnené a je tým znehodnotený jej osobný, súkromný život, a preto aj rodičia jej pomáhajú sa s týmito negatívnymi dôsledkami vyrovnať, vrátane pomoci so starostlivosťou o jej 3 - ročné dieťa, o ktoré sa stará sama s pomocou rodičov. Stratu jedného z členov rodiny, s ktorým žili považujú za neodčiniteľnú ujmu, ktorá postihuje zostávajúcich členov, takže náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka aj pri vedomí neodčiniteľnosti zásahu je adekvátnym prostriedkom obrany vo vzťahu k nemu. Usmrtenie dieťaťa žalobcov v 1. a 2. rade je tým najzávažnejším zásahom do ich súkromia, je zmarením možnosti, aby im dieťa, ktorého výchove a výžive venovali vyše 18 rokov života, v budúcnosti mohlo ich úsilie, starostlivosť vrátiť, poskytnúť im pomoc a podporu tak, ako je to v bežnom rodinnom živote obvyklé. Obdobným spôsobom pociťuje ako negatívnu ujmu v jej osobnom, súkromnom živote usmrtenie brata aj žalobkyňa v 3. rade.
4. Všetci žalovaní žiadali žalobu ako nedôvodnú voči ním zamietnuť.
5. Žalovaný v 1. rade žiadal súd o zhovievavosť, pretože ak by ho súd zaviazal zaplatiť žalobcom 20.000 eur, znemožnilo by mu to po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody zapojiť sa do normálneho života. Vyššie uvedenú sumu nemá v súčasnej dobe aj tak žalobcom z čoho zaplatiť. Svojho skutku ľutuje a bol zaň dostatočne potrestaný odňatím slobody na 7 rokov. Ľútosť nad tým, čo sa stalo vyjadril pozostalým nebohého Radoslava na jeho pohrebe, kde pozostalých požiadal o odpustenie. Zároveň uviedol, že nie všetko, čo je uvedené v žalobe sa zakladá na pravde, predovšetkým tvrdil, že osoby, ktoré pred nehodou v aute, ktorým havaroval viezol, vedeli, že jeho matka, žalovaná v 3. rade, nevedela, že pred nehodou požil alkohol.
6. Žalovaný v 2. rade počas celého konania tvrdil, že v spore nie je pasívne legitimovaným subjektom. Žalobcovia odvodzujú jeho pasívnu legitimáciu v spore s poukazom na ustanovenie § 427 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky dopravných prostriedkov zodpovedajú fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu, teda ich prevádzkovatelia, pričom prevádzkovateľom motorového vozidla, pri prevádzke ktorého zahynul syn žalobcov v 1. a 2. rade bola žalovaná v 3. rade, ktorá za spôsobenú škodu zodpovedá. Vzhľadom na to, že zodpovednosť za škodu je predmetom povinného zmluvného poistenia v ich spoločnosti, s poukazom na analogické použitie ustanovení Občianskeho zákonníka o zodpovednosti za škodu aj za zodpovednosť za spôsobenie nemajetkovej ujmy, vyvodzujú žalobcovia pasívnu legitimáciu poisťovateľa - ich spoločnosti, so stanoviskom ktorým nesúhlasia z viacerých dôvodov. Predovšetkým ide o pojmovú a obsahovú odlišnosť práva na náhradu nemajetkovej ujmy a práva na náhradu škody, keď platný Občiansky zákonník a rovnako aj súčasná civilistická právna teória striktne od seba rozlišuje právo na ochranu osobnosti a s ním spojené právo na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka a právo na náhradu škody v zmysle § 415 až 450 Občianskeho zákonníka. Odlišnosť uvedených dvoch inštitútov potvrdzuje aj samotné znenie ust. § 16 Občianskeho zákonníka, v ktorom sa uvádza, že ak niekto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí inému škodu, zodpovedá za ňu podľa tohto zákona o zodpovednosti za škodu. Uvedeným ustanovením zákon pripúšťa kumuláciu nároku na nemajetkovú ujmu a nároku na náhradu škody, čím zdôrazňuje ich vzájomnú odlišnosť. Ďalším dôvodom, prečo právna teória striktne odlišuje právo na náhradu nemajetkovej ujmy a náhradu škody je ich pojmová a obsahová odlišnosť. Osobnostné práva predstavujú absolútne subjektívne práva, ktoré prináležia výlučne fyzickým osobám. Právo na ochranu osobnosti predstavuje nemajetkové právo rýdzo osobnej povahy a je úzko späté s osobnosťou človeka a jej prejavmi. Osobnostné právo možno charakterizovať jeho výlučnosťou, všeobecnosťou, nepremlčateľnosťou a neprekludovateľnosťou. Na rozdiel od osobnostných práv, právo na náhradu škody patrí tak fyzickej ako i právnej osobe. Toto právo nemá absolútnu, ale len relatívnu povahu. Nemá osobnostnú, ale majetkovú povahu a preto sa premlčuje. Súčasne právna teória (zhodne s právnou praxou) označuje neoprávnený zásah do zdravia fyzickej osoby v rámci ochrany osobnosti pojmom „nemajetková ujma“. Pod uvedeným pojmom však nemožno rozumieť škodu na zdraví, ktorá je pojmovo samostatná a systematicky aj legislatívno-technicky odlišne upravená. Nemajetková ujma vzniká v dôsledku porušenia právnej povinnosti v inej než majetkovej sfére fyzickej osoby. Pôvodca neoprávneného zásahu do takéhoto vzťahu sa označuje za „ohrozitеľa“, resp. „porušiteľa“ práva, nikdy nie však ako „škodca“. Fyzická osoba, do ktorej osobnostnej sféry bolo zasiahnuté sa nikdy neoznačuje ako poškodený.

Obsah nemajetkovej ujmy nie je právnym poriadkom exaktne vymedzený, z povahy tohto práva však vyplýva, že tento obsah musí byť iný než majetkový. Zatiaľ čo zodpovednosť za škodu je založená na princípe prezumovaného zavinenia a subjektívnej zodpovednosti, v prípade nemajetkovej ujmy sa jedná výlučne o objektívnu zodpovednosť. V neposlednom rade Občiansky zákonník upravuje špeciálne druhy žalôb, ktoré slúžia na ochranu osobnosti, kým nároky na náhradu škody sú chránené úplne inými druhmi žalôb. Závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy sa posudzuje najmä so zreteľom na jej intenzitu, rozsah a na jej ohlas, ako aj na dĺžku jej trvania. Predpokladom priznania náhrady škody je preukázanie naplnenia všetkých predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu a to protiprávneho konania, vzniku škody, príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním škodcu a vzniknutou škodou a zavinenia. Výška, resp. rozsah náhrady nemajetkovej škody a škody na zdraví je klasifikovaný v ust. § 442 a nasl. Občianskeho zákonníka ako aj v nadväzujúcich právnych predpisoch. Z uvedených dôvodov zodpovednosť za nemajetkovú ujmu nie je zhodná so zodpovednosťou za ujmu majetkovú, ktorá sa delí na skutočnú škodu a ušlý zisk.

7. Žalovaný v 2. rade nesúhlasil so žalobou podanou proti nemu aj z dôvodu, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka nie je možné subsumovať pod žiadne z ustanovení § 4 zákona č. 381/2001 Z.z., ktoré vymedzujú rozsah poistného krytia poistenia zodpovednosti, v ktorom ustanovení sa okrem iného uvádza, že poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve. Už z tohto zákonného ustanovenia je zrejmé, že poistenie sa týka poistenia zodpovednosti za škodu a nie poistenia zodpovednosti za nemajetkovú ujmu. Samotný rozsah poistného krytia podľa vyššie uvedeného zákona rešpektuje rozlíšenie vecnej škody, ktorá je v Občianskom zákonníku upravená v ust. § 443 a škody na zdraví, ktorú upravujú ust. § 444 až 449 Občianskeho zákonníka. K výkladu ust. § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z., podľa ktorého sa poistenie vzťahuje na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, uviedli, že pod nákladmi pri usmrtení je potrebné rozumieť náklady spojené s pohrebom podľa § 449 ods. 2 Občianskeho zákonníka, prípadne náklady spojené s liečením podľa predchádzajúceho odseku. Uvedenú zložku náhrady škody samotný Občiansky zákonník upravuje v ust. § 449 ods. 3 a označuje ju ako náklady pohrebu. Vzhľadom na tú skutočnosť, že pojem „náklady“ v súvislosti so škodou na zdraví, resp. pri usmrtení právny poriadok vyslovene pozná a používa ho vo význame, ktorý mu pripisuje ust. § 449 Občianskeho zákonníka, nie je možné pojem „náklady pri usmrtení“ vykladať tak, že by pod tento pojem mala patriť aj nemajetková ujma. Doterajšia právna prax, ale aj právna teória a ani samotné znenie zákona nikdy neoznačovali „nemajetkovú ujmu“ slovným spojením „náklad spojený s úmrtím“. Takýto extenzívny výklad je v priamom rozpore s gramatickým významom použitého slovného spojenia. Pojem „náklady spojené s pohrebom, resp. s liečením“ má svoj konkrétny legislatívny obsah, podľa ust. § 4 ods. 1 citovaného zákona má poistený z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky. Platná legislatíva a ani právna teória neoznačuje osobu, ktorej osobnostné práva boli porušené za „poškodenú osobu“. Obdobne sa aj v ust. § 2 písm. g/ zákona č. 381/2001 Z.z. uvádza, že poškodeným je ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody (nie nemajetkovej ujmy). Spojením uvedených zákonných ustanovení nemožno dospieť k inému záveru ako k tomu, že povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu je krytá výlučne škoda, nie nemajetková ujma. V neposlednom rade už zo samotného názvu poistenia (“poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla“) je zrejmé, že účelom je kryť zodpovednosť za škodu a nie nemajetkovú ujmu, ktorá v zmysle už uvedeného nie je škodou.

8. Žalovaná v 3. rade takisto namietala svoju pasívnu legitimáciu v spore z dôvodu absencie právneho titulu zdôvodňujúceho zodpovednosť za nemajetkovú ujmu. Uviedla, že je právne neudržateľný názor žalobcov, aby zodpovednostným subjektom v súvislosti s úmrtím Q. K. bola ona. Žalobcovia pri aplikácií pasívnej legitimácie voči nej vychádzajú z objektívneho zodpovednostného princípu ako prevádzkovateľa predmetného osobného motorové vozidla podľa § 427 Občianskeho zákonníka. Uvedenou zodpovednosťou je objektívna zodpovednosť za škodu, žalobcovia si však svojím žalobným návrhom uplatnili nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Analógiu so zodpovednosťou za zásah do práva na ochranu osobnosti nemožno podľa jej právneho názoru použiť. Pokiaľ vznikla žalobcom škoda v dôsledku zásahu do práva na ochranu osobnosti, môžu žalobcovia aplikovať priamo ust. § 16 Občianskeho zákonníka a následne postupovať v zmysle VI. časti Občianskeho zákonníka (zodpovednosť za škodu a za bezdôvodné obohatenie). Aj keď uvedené zákonné ustanovenia žalobcovia vo svojom návrhu neuviedli, nešpecifikovali konkrétnu škodu, čo do jej druhu a výšky, nepostupovali tak v medziach ustanovení VI. časti Občianskeho zákonníka a žalobným návrhom si napokon uplatnili len náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle ust. § 13 ods. 2 a § 15 Občianskeho zákonníka. Okrem vyššie uvedenej právnej argumentácie, na základe ktorej spochybnila svoju pasívnu

legitimáciu v spore, zdôraznila, že tvrdenia žalobcov, že ona sama zrejme vedela, že žalovaný v 1. rade je v stave vylučujúcom viesť motorové vozidlo, je tvrdenie, ktoré sa nezakladá na pravde. So svojim synom C. (žalovaný v 1. rade) naposledy telefonicky hovorila dňa 3.10.2008, teda deň pred dopravnou nehodou, vo večerných hodinách (asi o 21:00 hod.). V uvedenú hodinu jej syn telefonoval. Bola mimo domu. Syn sa jej opýtal, či si môže požičať osobné motorové vozidlo škoda Felícia, ev. č. PD -XXXBF. Je pravdou, že synovi takýto súhlas dala, rozhodne však nemala vedomosť, či v tomto čase mal požitý alkohol a už vôbec nemala vedomosť o tom, či mal požitý alkohol v čase dopravnej nehody, ktorá sa stala dňa 4.10.2008. Ďalej uviedla, že nielen žalobcovia v 1. a 2. rade, ale aj ona sama na dlhé roky stratila syna, ktorý je vo výkone trestu. Je to jej jediné dieťa a vychovávala ho sama. Tiež pociťuje smútok nad tým, čo sa stalo. Je jej neskutočne ľúto, že prišlo k rodinnej tragédii, pretože zosnulého Q. K. poznala od narodenia, s jej synom boli dlhoroční priatelia, spolu chodili aj do školy, často sa zdržiavali v ich domácnosti. Nebol to ani zďaleka prvý prípad, keď synovi zverila vozidlo, účastníci nehody boli partia - B. O., vždy robila šoférku, keď sa išli zabaviť. Pokladala teda súhlas za správny a dávala ho s vedomím, že ho síce dáva synovi, ale súčasne B. O. ako inokedy, s tým, že ona je spoľahlivá, zodpovedná a bude šoférovať auto. Nikdy ju nenapadlo, že B. O. odovzdá vozidlo človeku, o ktorom vedela, že požil alkoholické nápoje, aj keď to bol jej syn a ešte si sadla k nemu aj do auta. B. O. ako jediná mala v rukách tú moc zabrániť celej tragédii, keďže všetci, vrátane zosnulého, boli pod vplyvom alkoholu. Alena Grossová vlastnila vodičské oprávnenie, zachovala sa však ľahostajne a nezodpovedne a je to práve ona, ktorá nepriamo zavinila tragickú nehodu. Smrť syna manželov K. určite zasiahla, aj jeho súrodencov, no napriek tomu vie, že žalobcovia v 1. a 2. rade sú zamestnaní na plný úväzok, žalobkyňa v 2. rade pracuje v potravinách a pôsobí vyrovnane a prirodzene, usmieva sa, s žalobkyňou v 3. rade sa prechádzajú po dedine a nepôsobia depresívne a problematicky. Je presvedčená, že zo strany žalobcov nejde v tejto veci o spravodlivosť, ale o nejaký druh pomsty, za to, že jej syn tragickú nehodu prežil a ich nie.

9. Po vykonanom dokazovaní tunajší súd rozsudkom č.k. 12C/155/2011-90 zo dňa 15.3.2012 uložil žalovanému v 1. rade zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 7.000 eur, žalobkyni v 2. rade sumu 7.000 eur a žalobkyni v 3. rade sumu 6.000 eur, všetkým do 60 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Žalobu proti žalovaným v 2. a 3. rade súd zamietol.

10. Vyššie uvedené rozhodnutie súd vyhlásil potom čo zistil, že rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 2T/168/2010-358 zo dňa 5.11.2010 bol žalovaný v 1. rade uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 4 Trestného zákona, z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ust. § 138 písm. h) Trestného zákona a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona, ktorého sa dopustil tým, že dňa 4.10. 2008 o 4,40 hod. potom, čo požil alkoholické nápoje a mal v krvi 0,64 mg/l alkoholu, viedol po ceste 3. triedy č. 0566 smerom z chatovej oblasti, ktorá je za Prievidzou smerom do Prievidze, osobné motorové vozidlo značky Škoda Felícia, evidenčné číslo PD XXXBF, pričom z dôvodu požitia alkoholických nápojov dostal s vozidlom šmyk, prešiel do protismeru, kde vyšiel s vozidlom mimo vozovku, narazil do betónového elektrického stĺpu, čím porušil ust. § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v dôsledku čoho utrpel jeho spolujazdec Q. K. smrteľné zranenia, ktorým na mieste podľahol. Vykonaním dokazovaním súd dospel k záveru, že pri dopravnej nehode, ktorú zavinil žalovaný v 1. rade, došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcov do ich práva na súkromný a rodinný život, teda do práv chránených ustanovením § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalovaný v 1. rade preto zodpovedá za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcov. Vo vzťahu k žalovaným v 2. a 3. rade bol nárok žalobcov v celom rozsahu zamietnutý s poukazom na to, že nie je daná ich zodpovednosť za nemajetkovú ujmu žalobcov. Pri úvahe o výške nemajetkovej ujmy podľa § 13 Občianskeho zákonníka vychádzal zo súdnej praxe súdov Slovenskej republiky, keď strata jedného z členov rodinného spoločenstva je neodčiniteľnou ujmou, ktorá postihuje zostávajúcich členov, takže náhrada nemajetkovej ujmy aj pri vedomí neodčiniteľnosti zásahu je adekvátnym prostriedkom ochrany vo vzťahu k nemu. Pri určení peňažnej náhrady sa prihliada na nenapraviteľný následok. Súčasne zohľadnil, že rodina žalobcov tvorila plnohodnotne fungujúcu rodinu s dobrými citovými väzbami a smrť dospelého syna a brata zasiahla do ich života nečakane a tragicky zásadným spôsobom a nenávratne pretrhla dovtedajšie silné citové väzby. Znehodnotený rodinný život i závažné zhoršenie psychického citového života s negatívnymi prejavmi v celom ich osobnom rodinnom a súkromnom živote vzal pri rozhodovaní do úvahy. Prijal argumentáciu žalobcov, že na celkový dopad smrti syna a brata na ďalší osobný rodinný spoločenský život žalobcov je nimi v konaní uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch len symbolická a preto rozhodol o náhrade nemajetkovej ujmy v tom rozsahu, v akom bola žalobcami v konaní uplatnená.

11. Vyššie uvedené rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19Co/290/2012-110 zo dňa 8.11.2012. V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd okrem iného uviedol, že súčasťou práva na súkromie všetkých žalobcov je aj právo na rodinný život, ktorý bol neodčiniteľne narušený a jeho vzájomné rodinné či už sociálne, citové, či hmotné väzby už nie je možné akokoľvek rozvíjať. Žalovaný v 1. rade žiadnou argumentáciou nespochybňuje prisúdenú nemajetkovú ujmu, bráni sa len tým, že priznanú nemajetkovú ujmu považuje pre neho za likvidačnú, pretože je vo výkone trestu odňatia slobody. Súd prvej inštancie sa pri rozsahu prisúdenej náhrady nemajetkovej ujmy riadil hmotnoprávnou úpravou, vychádzal z rozhodovacej činnosti súdov SR a v dôvodoch svojho rozhodnutia podľa § 157 ods. 2 OSP v plnej miere a vyčerpávajúco vysvetlil, z akých úvah pri svojich záveroch vychádzal a čím sa pri rozhodovaní riadil. V tomto smere odvolací súd konštatoval správnosť skutkových ako aj právnych záverov súdu prvej inštancie a v podrobnostiach na dôvody jeho rozsudku v zmysle § 219 ods. 2 OSP odkázal.
12.Tunajší súd uznesením zo dňa 24.11.2014 č.k. 12C/8/2014-117 zamietol návrh žalobcov na obnovu konania vedeného na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 12C/155/2011. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že Súdny dvor Európskej únie (ďalej len „SD“) v rozsudku z 24.10. 2013 vo veci C-22/12 vyslovil právny záver, že článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov, týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005 a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232 EHS zo 14. mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov, týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Z vyššie uvedeného rozhodnutia SD podľa právneho názoru súdu jednoznačne vyplýva, že priznanie nároku žalobcov od žalovaných v 2. a v 3. rade s poukazom na krytie povinným poistením motorového vozidla je podmienené úpravou vnútroštátneho práva. Unijné právo vzťahy ohľadne náhrady škody nereguluje, keď harmonizácia sa týka až následného poistného krytia utrpenej nemajetkovej ujmy, ak ju vnútroštátne právo priznáva. Zákon č. 381/2001 Z.z. v ust. § 4 ods. 1 vymedzuje rozsah poistenia zodpovednosti, ktorým treba rozumieť zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve. Zo znenia zákona nevyplýva, že by pod pojem škoda bolo možné podriadiť aj nemajetkovú ujmu. Ustanovenie § 4 ods. 2 explicitne vymenúva, aké konkrétne právo poistenému z poistenia vyplýva vo vzťahu k poisťovateľovi, ktorý za neho hradí poškodenému preukázané nároky. Ako už bolo spomínané aj v pôvodnom rozhodnutí (sp. zn. 12C/155/2011), nároky podľa ust. § 13 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) nespadajú pod úpravu náhrady škody ale pod právne prostriedky na ochranu práv na ochranu osobnosti. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch predstavuje peňažnú satisfakciu, nie náhradu škody. Základným znakom je aj to, že predpokladaná ujma sa nedá nijako preukázať a je vecou voľnej úvahy, ktorá sa neurčuje svojvoľne, ale súd prihliada na závažnosť vzniknutej ujmy, ako aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo. Účelom práva na peňažné zadosťučinenie je vyvážiť a zmierniť nemajetkovú ujmu peňažnou formou, čím sa síce približuje funkcii reparačnej, aká je aj pri náhrade škody, avšak vychádza z iných predpokladov. Ani zo smernice Rady 72/166/EHS z 24.4. 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov, týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami nevyplýva, že by nárok podľa § 13 OZ bolo možné považovať za škodu, pretože aj táto smernica pracuje s pojmom zodpovednosť za škodu a nie s iným nárokom, ktorý je založený na iných princípoch. Takisto z čl. I ods. 1 smernice Rady 90/232/EHS zo dňa 14.5. 1990 nevyplýva, že by poistenie uvedené v čl. III ods. 1 smernice Rady 72/146/EHS malo pokrývať nemajetkovú ujmu, pretože sa vzťahuje na pokrytie zodpovednosti za ujmu na zdraví spôsobenú všetkým cestujúcim okrem vodiča vyplývajúce z prevádzky vozidla. Z čl. I ods. 2 smernice Rady 72/166/EHS sa pre účely tejto smernice považuje za poškodeného ten, kto je oprávnený na náhradu, avšak pokiaľ ide o akúkoľvek škodu spôsobenú motorovými vozidlami. Nárok na nemajetkovú ujmu nie je nárokom na náhradu škody a preto nemožno dospieť k záveru, že by bolo možné považovať výklad pojmu náhrada škody a škody na zdraví za eurokomformný výklad. Pojem škoda sa nedá stotožniť s pojmom ujma. Smernica ako sekundárny prameň unijného práva zaväzuje len štát, nie jednotlivca a je povinnosťou štátu zosúladiť vnútroštátne právo so smernicou. Takýto záver vyplýva z toho, že smernice Rady nie sú všeobecne záväznými právnymi predpismi a ich záväznosť je daná v rámci rozhodnutí

SD výlučne vo vzťahu k nepriamej záväznosti, ktorá tvorí interpretačný rámec, ktorá však nesmie byť v rozpore s vnútroštátnym právom. Takýto nepriamy účinok smerníc spočíva v tom, že členské štáty sú povinné vykladať znenia vnútroštátnych predpisov vo svetle znenia a cieľov smernice, neznamená to však, že by takýto výklad mohol byť v rozpore s vnútroštátnym právom. Pre prípad, že výsledok stanovený smernicou by nemohol byť dosiahnutý na základe výkladu, právo spoločenstva ukladá členským štátom povinnosť nahradiť škodu, ktorú spôsobili jednotlivcom z dôvodu neprebratia smernice. I z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/168/2009 je zrejmé, že chráneným predmetom, za poškodenie ktorého má poisťovateľ plniť za poisteného poškodenému, ak v zmluve nie je uvedené inak, nie je zásah do súkromia, ktorého súčasťou je aj rodinný život. Z vyššie uvedeného právneho posúdenia veci je teda možné uzavrieť, že podľa vyššie uvedeného rozhodnutia SD majú aj neúčastníci škodovej udalosti zaručenú ochranu vyššie uvádzanými smernicami, ale povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokryť aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode (ďalej aj „DN"), ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. SD dal dôraz na to, aby vnútroštátna právna úprava riešila otázku náhrady, na základe zodpovednosti poisteného za škodu, a teda aj odškodnenie nemajetkovej ujmy blízkym osobám obetí. Podľa výkladu rozhodnutia SD vo veci C-22/12, je potrebné posúdiť aj nárok žalobcov uplatnený v pôvodnom konaní, a síce, či naša vnútroštátna úprava upravuje náhradu nemajetkovej ujmy osobám obetí usmrtených pri DN v rámci povinného zmluvného poistenia (ďalej aj "PZP"). Zákon č. 381/2001 Z.z. v § 4 taxatívne vymedzuje rozsah poistenia zodpovednosti, pričom v § 2 ods. 2 sa uvádza, že poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení. V tomto prípade žalovaný v 3. rade ako poistený nesie zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku podľa § 427 a nasl. OZ. Ak bolo použité jeho vozidlo, nesie priamu zodpovednosť za prevádzku tohto dopravného prostriedku. Ale poisťovňa bude za poisteného kryť len škodu na zdraví a náklady pri usmrtení. Z hľadiska taxatívneho vymedzenia poistenia zodpovednosti nie je vymenované v § 4 aj riešenie zodpovednosti za nemajetkovú ujmu. Zodpovednosť pri nemajetkovej ujme je riešená v 1. časti 2. hlavy OZ, pričom náhrada škody je upravená v 2. hlave 6. časti OZ. Ak by mal zákonodarca v úmysle odškodňovať nemajetkovú ujmu v rámci zodpovednosti za škodu, mal to riešiť priamo v 6. časti OZ a nie pri ochrane osobnosti podľa § 11 a nasl. OZ. Ak vychádzame z toho, že povinnosti je možné ukladať len podľa zákona a na základe zákona, nemožno pri odškodnení nemajetkovej ujmy vychádzať z rozsahu poistenia zodpovednosti podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z., pretože tento zákon odškodnenie nemajetkovej ujmy nepredpokladá pri poistenom zo zodpovednosti za škodu pri povinnom zmluvnom poistení. Vo veci Haasová SD jasne povedal, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokryť aj náklady nemajetkovej ujmy spôsobené blízkym osobám obetí usmrtených pri DN, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poistenia za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Táto podmienka náhrady nemajetkovej ujmy pri zákonnej úprave zo zák. č. 381/2001 Z.z. nevyplýva, a preto nie je daná zodpovednosť poisťovne na náhradu nemajetkovej ujmy osobám blízkym obetiam usmrteným pri DN. Z vykonaného dokazovania mal súd teda preukázané, že žalobcami uvádzané dôvody obnovy konania nemožno podriadiť pod žiaden z prípadov taxatívne vymedzených v ust. § 228 ods. 1 OSP. Aby mohla byť splnená podmienka pre povolenie obnovy konania súdom podľa § 228 ods. 1 písm. a/ OSP, muselo by v danom prípade ísť o rozhodnutie, ktoré je síce vydané neskoršie, než bol vynesený rozsudok vo veci sp. zn. 12C/155/2011, ale o otázke, ktorú pôvodne posúdil súd, bolo rozhodnuté odlišne. Rozhodnutie SD vo veci C-22/12 (Haasová) však neobsahuje iné, odlišné právne stanovisko, než aké je obsiahnuté v rozsudku Okresného súdu Prievidza vyhlásenom pod sp. zn. 12C/155/2011. Taktiež neobstojí ani alternatívny dôvod na obnovu konania podľa § 228 ods. 1 písm. e/ OSP, podľa ktorého právoplatný rozsudok môže účastník napadnúť návrhom na obnovu konania, ak je v rozpore s rozhodnutím SD alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev. Rozsudok okresného súdu sp. zn. 12C/155/2011 v nadväznosti na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/290/2012 však nie je v rozpore s vyššie citovaným rozhodnutím SD, pretože týmto rozhodnutím len bolo vyslovené, že nemajetková ujma by mala byť krytá a za nesprávne implementovanie smernice EÚ nenesie zodpovednosť jednotlivec, ale výlučne štát, ktorý má smernicu riadne implementovať do právneho poriadku. Navrhovatelia v konaní takisto nepreukázali, že by rozhodnutie vo veci sp. zn. 12C/155/2011 bolo v rozpore s akýmkoľvek iným rozhodnutím Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev. Eurokomformný výklad, z ktorého v návrhu na povolenie obnovy konania navrhovatelia vychádzali, by odporoval princípom právnej istoty a takisto by retroaktívne zasahoval do existujúcich právnych vzťahov

PZP, čo by odporovalo princípom právneho štátu garantovaného v čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.
13.Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 6Co/347/2015-128 zo dňa 28.4.2016 vyššie uvedené uznesenie Okresného súdu zmenil tak, že obnovu konania vedeného na Okresnom súde Prievidza pod sp.zn. 12C/155/2011 vo vzťahu k žalovaným v 2. a 3. rade povolil. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že pre rozhodnutie o návrhu žalobcov na obnovu konania bolo potrebné ustáliť, či je daný dôvod obnovy konania podľa § 228 ods. 1 písm. e) O.s.p., t. j. či napadnutý právoplatný rozsudok vydaný v konaní vedenom Okresným súdom Prievidza pod spisovou značkou 12C/8/2014 je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev. Tento dôvod obnovy konania súvisí s povinnosťou súdov v našom právnom prostredí, ktoré je súčasťou európskeho spoločenstva práva, vykladať právne predpisy eurokomformne. Podľa dôvodovej správy k zákonu 384/2008 Z. z., ktorou bol do zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok s účinnosťou od 15.10.2008 zavedený uvedený dôvod obnovy konania: „Predkladateľ pri navrhovanej úprave zobral do úvahy aj rozsudok Súdneho dvora Európskych spoločenstiev z 18.07.2007 (Štátna pomoc - ESUO - Hutnícky priemysel) vo veci C 119/05 (Ministero dell'Industria, del Commercio e dell'Artigianato v. Lucchini SpA, predtým Lucchini Siderurgica SpA). V uvedenom rozsudku SD argumentoval tým, že súdy mali povinnosť prihliadať na komunitárne právo ex offo. Tým, že vnútroštátne súdy nepriznali právne účinky norme komunitárneho práva, bez príslušnej právomoci rozhodli o neplatnosti tejto normy. Táto právomoc právom prináleží iba SD.“ Rozhodnutie slovenského súdu nemôže byť v rozpore s rozsudkom Súdneho dvora Európskych spoločenstiev vykladajúcim normy komunitárneho práva. V danej veci je takýmto rozsudkom rozsudok ESD C-22/12 vo veci Haasová a odkaz na prijatých päť európskych smerníc, týkajúcich sa povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, neskôr, v roku 2009 konsolidovaných smernicou 2009/103. Voči aplikácii uvedených smerníc priamo na danú vec mal žalovaný v 2. rade výhrady, ktoré prevzal aj okresný súd, z dôvodu, že smernice nemajú priamy účinok a pre svoju záväznosť voči fyzickým a právnickým osobám vyžadujú transponovanie do vnútroštátneho právneho poriadku. K uvedenej námietke odvolací súd uviedol, že táto charakteristika smerníc nič nemení na potrebe uplatňovania princípu prednosti práva ES pred národným poriadkom za každých okolností. Aj v prípade, že nedochádza k priamej aplikácii konkrétnej právnej normy ES, to znamená, keď sa na určitý právny prípad aplikuje norma vnútroštátna, mala by byť interpretovaná a požitá v súlade s právom ES (tzv. nepriamy účinok práva ES; pozri prípad Von Colson a Kamann - rozsudok ESD z 10.04.1984 vo veci 14/82, prípad Marleasing- rozsudok ESD z 13.11.1990 vo veci C- 106/89). Z judikatúry Európskeho súdneho dvora vyplýva, že členské štáty musia pri výkone svojich právomocí v tejto oblasti rešpektovať právo Únie, a že vnútroštátne ustanovenia, ktoré upravujú náhradu škody pri dopravných nehodách spôsobených prevádzkou motorových vozidiel, nemôžu odňať smernici jej potrebný účinok (rozsudok ESD z 09.06.2011 vo veci C- 409/2009). Okresný súd v pôvodnom konaní odôvodnil zamietnutie návrhu voči odporcom 2/ a 3/ z dôvodu, že nie je daná ich zodpovednosť za nemajetkovú ujmu, pretože platná (slovenská) právna úprava dôsledne rozlišuje medzi právom na ochranu osobnosti upraveným v § 11 a nasl. OZ a právom na náhradu škody v zmysle § 415 a nasl. OZ. Rozsudok ESD C-22/12 vo veci Haasová primárne odpovedal na položenú prejudiciálnu otázku slovenského súdu týkajúcu sa povinného poistenia, či povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Slovenský súd totiž v súvisiacom konaní už dospel k záveru, že na náhradu nemajetkovej ujmy je povinný aj subjekt zodpovedný na základe zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel upravenej v § 427 a nasl. OZ (prevádzateľ motorového vozidla). Je však zrejmé, že zodpovedanie otázky o existencii povinnosti plnenia z povinného poistenia zodpovednosti za škodu predpokladá vyriešenie otázky danosti a aplikovateľnosti úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenú dopravným prostriedkom v prípade uplatňovanej náhrady nemajetkovej ujmy. Právne závery v jednotlivých bodoch uvedeného rozsudku ESD dávajú odpoveď aj na otázku danosti zodpovednosti za škodu v tomto prípade, pretože sa pri riešení položenej otázky zaoberajú pojmami rozhodnými pre posúdenie zodpovednosti za škodu a náhradu nemajetkovej ujmy ako škoda, ujma na zdraví a osobná ujma. V záhlaví rozsudku sú uvedené pojmy a právne inštitúty, ktoré SD rozoberá a vykladá, a to „Povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel - Smernica 72/166/EHS - Článok 3 ods. 1 - Smernica 90/232/EHS - Článok 1- Dopravná nehoda - Smrť cestujúceho - Právo partnera a maloletého dieťaťa na náhradu ujmy - Nemajetková ujma - Náhrada ujmy - Krytie povinným poistením“. Odvolací súd poukázal na bod 49 rozsudku Súdneho dvora vo veci C-22/12 (Haasová), podľa ktorého, keďže rôzne jazykové verzie článku 1 ods. 1 druhej smernice v podstate používajú pojem „ujma na zdraví“, ako aj pojem „osobná ujma“ treba v súvislosti s účelom smernice,

ktorým je posilnenie ochrany obetí, uplatniť extenzívny výklad uvedených pojmov, ktorý je uvedený v bode 47 rozsudku. V tomto bode sa uvádza, že pod pojem ujma na zdraví patrí akákoľvek ujma, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú, ako aj psychickú traumu. Podľa rozsudku C-22/12 (bod 54) na základe žiadneho ustanovenia v prvej, druhej ani tretej Smernici nemožno dospieť k záveru, že normotvorca Únie si želal znížiť ochranu zaručenú týmito Smernicami len na osoby, ktoré sa priamo zúčastnili na škodovej udalosti. Preto, ak podľa okolností konkrétneho prípadu zodpovedá poškodenému za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla prevádzkovateľ vozidla, potom za použitia analógie (§ 853 Občianskeho zákonníka) zodpovedá tento prevádzkovateľ (aj) za nemajetkovú ujmu spôsobenú na chránených osobnostných právach fyzickej osoby (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo 228/2012). Z bodu 55 rozsudku ESD vo veci Haasová taktiež vyplýva, že pojem škody treba vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých, spočívajúci v zásahu do práva na súkromný a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby pri prevádzke dopravných prostriedkov. V danom bode totiž SD nehovorí o samostatnom, od pojmu škoda oddelenom pojme nemajetkovej ujmy, ale hovorí o „škode z dôvodu nemajetkovej ujmy“. Z tohto slovného spojenia je zrejmé, že aj v prípade nemajetkovej ujmy ide o škodu. Nasledujúce body rozsudku ESD vo veci Haasová vyvracajú argumenty odporcu 2/, ktoré prevzal okresný súd v napadnutom uznesení, a tak odpovedajú na jeho námietky pod spoločným označením „pojmová a obsahová odlišnosť práva na náhradu nemajetkovej ujmy a práva na náhradu škody“ (napr. o systematike úpravy v Občianskom zákonníku a pod.). K takémuto poňatiu škody sa mimo iného hlásia aj princípy európskeho deliktuálneho práva, ktoré definujú škodu ako majetkovú alebo nemajetkovú ujmu zákonom chránených záujmov (Ústavný súd Českej republiky 642/06). Žalovaný v 2. rade opakovane zvýrazňoval poslednú vetu za čiarkou vo výroku rozsudku ESD vo veci Haasová, ktorá stanovuje podmienku, za ktorej je náhrada nemajetkovej ujmy predmetom krytia z povinného poistenia „... ak vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej upravuje jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu.“ To, že ustanovenia § 11 a § 13 slovenského Občianskeho zákonníka, podľa ktorých okresný súd vec posúdil, sú týmto požadovaným „vnútroštátnym právom uplatňovaným na základe zodpovednosti za škodu“, skonštatoval ESD v bode 56 rozsudku ESD vo veci Haasová. Za rozhodujúci pre uvedené konštatovanie považoval podľa bodu 59 fakt, že zodpovednosť poisteného vznikla na základe dopravnej nehody a mala občianskoprávnu povahu. Ustanovenie § 11, § 13 Občianskeho zákonníka umožňuje navrhovateľom, ako rodinným príslušníkom obete dopravnej nehody, požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy. Náhrada tejto ujmy pritom musí byť krytá povinným poistením motorového vozidla, byť z neho likvidovaná. Právna úprava, ktorá by tomuto odporovala, bráni naplneniu cieľa vyššie uvedených Smerníc Európskej únie (viď aj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.10.2013, č.k. 6Co/127/2010, zo dňa 03.03.2010, č.k. 11Co/12/2009). Vo svetle uvedeného (eurokonformného) výkladu ustanovenia § 427 a nasl., § 442 a nasl. Občianskeho zákonníka a § 4 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení potom platí, že náhrada škody z dôvodu nemajetkovej ujmy spadá do rozsahu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku a zároveň do rozsahu krytia povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku. Pôvodný rozsudok, vydaný v konaní vedenom na Okresnom súde Prievidza pod spisovou značkou 12C/8/2014 vo vzťahu k žalovaným v 2. a 3. rade je preto v rozpore s rozsudkom Súdneho dvora ES z 24.10.2013 vo veci C-22/12 - E. D. proti Q. S., C. D..

XX.Dokazovaním vykonaným na pojednávaniach v predmetnej veci, vypočutím strán sporu ako i svedkov, Q. K., Z. K., N. U., B. O., U. K., R. S., Z. E., N. O. a Z. S., oboznámením sa s úmrtným listom Q. K., nar. X.X.XXXX zo dňa X.XX.XXXX, listom žalovaného v 2. rade adresovaným žalobcovi v 1. rade zo dňa 4.2.2010, písomnými podaniami strán, lekárskou správou MUDr. Tibora Borzoviča zo dňa 9.2.2012, obsahom spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 2T 168/2010 a ďalšími dôkazmi tvoriacimi obsah spisu, mal súd zistený tento skutkový stav veci:

15.Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 2T 168/2010-358 zo dňa 5.11.2010 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 24.3.2011, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 24.3.2011, bol žalovaný v 1. rade uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 4 Trestného zákona, prečinov ublíženia na zdraví, keď ako vodič dopravného prostriedku spôsobil v stave vylučujúcom spôsobilosť vykonávať takú činnosť, ktorú si privodil vplyvom návykovej látky, inému z nedbanlivosti smrť, inému z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví, závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, inému z nedbanlivosti ublížil na zdraví tým, že porušil určitú povinnosť uloženú mu podľa zákona. Uvedeného skutku sa dopustil tým, že dňa 4.10.2008 o 4:40 hod. potom, čo požil alkoholické nápoje a mal v krvi 0,64 mg/l alkoholu, viedol po

ceste III. triedy č. 0566 smerom z chatovej oblasti, ktorá je za Prievidzou, smerom do Prievidze, osobné motorové vozidlo zn. Škoda U., ev. č. PD-XXXBF, pričom z dôvodu požitia alkoholických nápojov dostal s vozidlom šmyk, prešiel s ním do protismeru, kde zišiel s vozidlom mimo vozovku, kde narazil do betónové elektrického stĺpu, čím porušil ust. § 4 ods. X písm. c/ zákona č. X/XXXX Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v dôsledku čoho utrpeli jeho spolujazdci zranenia, pričom Q. K. následkom týchto zranení zomrel. Za vyššie uvedený skutok bol v trestnom konaní žalovaný v 1. rade odsúdený k úhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní X rokov a bol mu uložený takisto zákaz činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu na dobu X rokov. Z vyššie uvedeného trestného spisu mal súd zistené, že pôvodne bola vo veci trestne stíhaná B. O., proti ktorej trestné stíhanie v priebehu trestného konania bolo zastavené, keďže po vykonanom dokazovaní bolo zistené, že osobné motorové vozidlo nešoférovala B. O., ale žalovaný v 1. rade, ktorý pravdepodobne z dôvodu, že pred dopravnou nehodou pil a B. O. nie, bezprostredne po nehode premiestnil B. O. na miesto vodiča osobného motorového vozidla v snahe vyhnúť sa trestnej zodpovednosti, k čomu sa žalovaný v 1. rade priznal až v ďalšom štádiu trestného konania.

XX.Žalobcovia v priebehu celého konania na podanej žalobe trvali. Vo vzťahu k žalovanému v 1. rade uviedli, že neveria, že by jeho ľútosť bola úprimná a vážna, o čom svedčí najmä to, že popieral, že by bol riadil vozidlo a havaroval ním, naopak sa snažil zodpovednosť preniesť na inú osobu, na B. O., pretože vedel, že dopravnú nehodu zavinil pod vplyvom alkoholu. Napriek tomu, že bývajú v tej istej dedine a že oni, žalobcovia v 1. a 2. rade boli v priateľskom vzťahu s žalovanou v 3. rade, žalovaný v 1. rade nikdy neprejavil ľútosť tak, že by bol požiadal aspoň o prepáčenie, že by im povedal, že on to vozidlo riadil, ale naopak im klamal. Formálne svoj čin oľutoval až potom, ako bol z jeho spáchania usvedčený. Z vyjadrenia žalovaného v 1. rade je zrejmé, že tento myslí len na seba, zľahčuje čin, ktorým bol Q. K. usmrtený a zveličuje následok tohto činu vo vzťahu k jeho osobe. Žiadne súčasné, skutočné alebo predstierané ľutovanie nie je za okolností, za ktorých k činu došlo a za ktorých muselo byť dokazované, kto čin spáchal, nie je už podstatné pre posúdenie ich nároku. Taktiež výška trestu pre žalovaného v 1. rade nemôže byť zadosťučinením pre nich, pretože im bolo aj bez tohto trestu zasiahnuté závažným spôsobom do ich rodinného a súkromného života a trest v takomto prípade má predovšetkým sankčný charakter vo vzťahu k žalovanému v 1. rade a prevenčný charakter vo vzťahu k okoliu. Účelom ich žaloby nie je likvidovať žalovaného tak, ako to urobil on vo vzťahu k Q. K., ale zaviazať ho k takej občianskoprávnej sankcie, v ktorej bude jednoznačne vyjadrená veľká závažnosť následku, ktorý nezodpovedným konaním spôsobil.

17.K tvrdeniam žalovanej v 3. rade žalobcovia uvádzali, že žalovaná v 3. rade žalobcom 1. a 2. rade niekoľko dní po smrti syna povedala, že keby bola vedela, že bude jej vozidlo riadiť B. O., že by vozidlo synovi nebola požičala a to v žiadnom prípade. K. vozidlo zverila práve z dôvodu, že bude riadiť vozidlo on. Ak predpokladajú, že žalovaná v 3. rade neklamala a zrejme neklamala, pretože na to nemala dôvod, pretože v tej dobe aj ona predpokladala, že vozidlo riadila práve B. O., sú nepravdivé jej súčasné tvrdenia, že vozidlo dala synovi len na základe telefonického oznámenia a nevedela, že je pod vplyvom alkoholu. Logicky teda možno usúdiť, že vozidlo zverila práve synovi C. C. v čase, keď mal požité alkoholické nápoje a tento riadil motorové vozidlo od domu C. k domu O., odkiaľ do S. riadila vozidlo zase Alena O.. Neskôr opäť prevzal riadenie vozidla žalovaný v 1. rade a s vozidlom havaroval. Následne však bolo zistené, že vozidlo v čase havárie riadil Boris Brida, tak žalovaná v 3. rade svoje tvrdenia, ktoré im predtým povedala zmenila a povedala im, že ak by bola na synovi videla, že má vypité, nebola by mu vozidlo zverila. Ide teda o rozporuplné tvrdenia, nasvedčujúce účelovosti vyjadrení žalovanej v 3. rade, ktorá vypovedá vždy tak, ako jej to najlepšie vyhovuje, aby chránila seba i syna. Z ich pohľadu nepochybne porušila svoje právne povinnosti nezveriť vozidlo osobe, ktorá má požité alkoholické nápoje, zabezpečiť vozidlo pred tým, aby sa takáto osoba mohla vozidla zmocniť a riadiť ho. Nejde len o porušenie povinnosti vyplávajúce z § 415 Občianskeho zákonníka, ale aj o konanie v rozpore s účelom pravidiel cestnej premávky.

18.Žalobca v 1. rade, otec nebohého Q. K., na pojednávaní uviedol, že syn Q. s ním, s jeho manželkou a sestrou žil v spoločnej domácnosti od narodenia až po smrť. Boli si veľmi blízki, chodievali spolu na ryby, skladali spolu modely. Syn trpel na atopický ekzém, chodievali s ním k lekárom po rôznych vyšetreniach a keď už bol z najhoršieho vonku, zomrel pri dopravnej nehode. Do jeho života aj do života rodiny smrť jeho syna výrazne zasiahla. Jemu osobne sa zhoršil zdravotný stav, 8 mesiacov bol práceneschopný, jeho manželka, žalobkyňa v 2. rade i v súčasnej dobe stále plače, keď v súvislosti so synom sa jej niečo pripomenie. Dcéra, žalobkyňa v 3. rade, je postihnutá psychicky, musí navštevovať psychiatra a užívať psychofarmaká. V dôsledku zdravotného stavu si nemôže nájsť ani zamestnanie. Po nehode ich syna sú ako rodina viac podráždení, dochádza medzi nimi k väčších nezhodám, ako tomu bolo predtým. Jedinou svetlou stránkou, ktorá ich postihla po smrti syna bolo narodenie vnučky ich dcére, žalobkyni

v 3. rade. Má problémy v zamestnaní, po tragédií jeho syna veľmi poklesla jeho výkonnosť, čo mu bolo aj zamestnávateľom vyčítané. V rodinnom dome, v ktorom bývajú, syn Q. chcel bývať i naďalej. Syn mal v čase dopravnej nehody s priateľkou vážnu známosť, chodili spolu trištvrte roka alebo rok a plánovali spoločnú budúcnosť.
19. Žalobca v 1. rade po povolení obnovy konania na pojednávaní pred súdom tvrdil, že stále u neho pretrváva trauma, v celej rodiny, aj dcérin psychický stav sa zhoršuje, v máji mal infarkt myokardu, pričom si myslí, že to súvisí s tým, že má smútok. Je to stále rovnaké, chodí na cintorín každý deň, nevie sa so smrťou syna zmieriť. Zvlášť intenzívne to pociťuje počas takých sviatkov ako sú Vianoce. V súčasnosti je práceneschopný. Je zamestnaný ako baník, pracoval ako revírnik, v podstate robil majstra na prevádzke v podzemí. O toto zamestnanie však pre zdravotný stav zrejme príde, do podzemia ho už nepustia. V minulosti žiadne zdravotné problémy nemal.
20. Žalobkyňa v 2. rade, matka nebohého Q. K., na pojednávaní pred súdom v podstate potvrdila výpoveď svojho manžela, žalobcu v 1. rade. Uviedla, že so smrťou svojho syna sa nezmierila ona, ani jej manžel, ani žalobkyňa v 3. rade doteraz. Ona sama týždeň po pohrebe nastúpila do práce, aby jej čas rýchlejšie prešiel. Po smrti syna pomoc odborníka vyhľadať nemusela, rovnako ani neužívala žiadne lieky, snažila sa tomu vyhnúť. Potvrdila, že so synom mala dobrý vzťah, aj teraz keď je doma, chodí do jeho izby. V minulosti ako rodina chodievali na zábavy, ku kolegom, teraz ju už nič nebaví, nie je to také ako predtým, stále myslí na tragickú smrť svojho syna. Smrť Radoslava sa dotkla všetkých, najlepšie to zvláda ich najstarší syn, ktorý tiež žije s nimi v ich spoločnej domácnosti. V súčasnej dobe im situáciu prekonať pomáha vnučka, dcéra žalobkyni v 3. rade, keby túto nemali, skončili by asi na psychiatrii. Je ťažké s týmto všetkým sa vyrovnať. Žalobca v 1. rade smrť svojho syna znáša takisto zle, väčšie problémy mal takisto v práci, keďže má väčšiu zodpovednosť nad viacerými ľuďmi. Veľmi výrazne smrť ich syna zasiahla žalobkyňu v 3. rade. Q. i žalobkyňa v 3. rade si boli vekovo veľmi blízki, všade spolu chodili. Po smrti syna začala byť nervózna, veľmi citlivá. Naviac po smrti ich syna sa dcéra rozišla s priateľom, čo ju psychicky takisto zasiahlo, ale nie až do takej miery, ako smrť jej brata. Žalovaný v 1. rade svoju ľútosť za skutok, ktorý spáchal voči nej nijako neprejavil, takisto ani k členom jej rodiny, neospravedlnil sa, nespýtal sa, či môže s niečím pomôcť.
21. Z výpovede žalobkyne v 3. rade mal súd zistené, že s bratom, nebohým Q., mala veľmi blízky vzťah, vyrastali spolu od narodenia, spolu sa hrávali, neskôr mali spoločných kamarátov, spoločné záujmy, boli takisto na seba psychicky naviazaní, mali rovnaké životné názory. Povahovo si dobre rozumeli, dokázali sa vo všetkom zhodnúť. S bratom v minulosti sa spolu aj učili, v škole takisto cez prestávku bývali spolu, chodili spolu na ryby, bavila ich hudba, tanec, zábavy. Vedeli sa vždy vo všetkom zhodnúť. Brat si chcel takisto založiť rodinu a žiť harmonický život. So smrťou brata sa nemôže zmieriť, pomáhajú jej lieky. Máva depresie, je plačlivá. Musela podstúpiť aj psychiatrické liečenie v nemocnici. Na psychiatrickom liečení v Bojniciach bola len raz, bolo to 8 mesiacov po smrti brata, k psychiatrovi chodí v súčasnosti pravidelne, každý mesiac na predpis liekov, konkrétne k MUDr. Borzovičovi, denne užíva antidepresíva. Nedávno ju chceli znovu hospitalizovať, čo odmietla, pretože má maloletú dcéru, o ktorú sa chce sama starať. Chce byť stále pri nej, dcéra jej dáva životnú silu a život ju v súčasnosti baví len kvôli dcére. Keby túto nemala, kvôli depresiám by si možno siahla i na život. Keby žalovaného v 1. rade mrzelo, trápilo to, čo sa stalo, rozsudok by prijal, neodvolal by sa a súhlasil by aj so zaplatením žalovanej nemajetkovej ujmy, čím by jej a jej rodičom prispel na náklady na pohreb, pomník pre brata. Keď si spomenie na brata, nevie sa ukľudniť, stále plače. Je to pre všetkých členov rodiny veľmi ťažké, aj jej brat sa veľmi zmenil, aj keď jeho samého to postihlo najmenej. Je omnoho citlivejší. V ich rodine sa takisto všetko zmenilo, sú všetci labilní, precitlivelí, veľmi často sú negatívne naladení, nervózni, dochádza medzi nimi ku konfliktom. Sú veľmi smutní, zarmútení, každý deň chodia na cintorín. V súčasnosti, keď niekoho z rodiny žalovaného v 1. rade stretnú, ani sa im nepozrú do očí, neodzdravia sa. Zo začiatku ich navyše klamali, že žalovaný auto neriadil, čo v skutočnosti pravda nebola. Žalovaní v 1. a 3. rade vidia len seba, cítia sa ukrivdení, robia z navrhovateľov bezcharakterných ľudí, z dôvodu, že za smrť syna a brata pýtajú od nich peniaze. Pokiaľ ide o rozchod s priateľom, tento súvisel aj so smrťou jej brata. Citovo sa v nej vtedy všetko zmenilo, všetko videla reálne. V priateľovi prestala vidieť oporu, viac od neho v týchto chvíľach čakala, robil to, čo nechcela, jej bolesť nevedel pochopiť. S priateľom sa rozišla niekoľko mesiacov po smrti brata, keď s ním predtým chodila, žila 2 až 3 roky. Po bratovej smrti jej partner odrazu nevyhovoval. Klamal ju, tiež jej ublížil tak, že jej bol neverný. Keby však jej brat nezomrel, možno by problémy nejako spolu prekonali. S bývalým priateľom už asi rok nie je v kontakte, nijako sa nezaujíma ani o ich spoločné dieťa.
22. Žalobkyne v 2. a 3. rade po povolení obnovy konania na pojednávaní pred súdom potvrdili, že od posledného rozhodnutia v merite veci sa u nich nezmenilo nič. Žalovaná v 3. rade však uviedla, že zdravotné problémy u nej pretrvávajú stále, jej zdravotný stav sa zhoršil. Bola medzičasom

hospitalizovaná v bojnickej nemocnici asi 2-krát, asi rok a pol alebo 2 roky dozadu na psychiatrickom oddelení. I v súčasnosti každý mesiac navštevuje psychiatra, pravidelne tiež užíva lieky, ktorých dávkovanie je u nej častejšie, ako predtým. Uviedla tiež, že dňa 15.8. 2015 sa vydala, zmenilo sa aj jej priezvisko na „K.23. Z lekárskej správy MUDr. Tibora Borzoviča, psychiatra so sídlom v Prievidzi, zo dňa 9.2.2012, mal súd zistené, že žalobkyňa v 3. rade je evidovaná v jeho ambulancii od 22.1.2010, kedy bola aj hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení pre stredne ťažkú depresiu s bilančnými úvahami, bola nastavená na liečbu. V auguste bola u nej zaznamenaná recidíva depresie. Udávala, že jej je smutno za bratom, ktorý zomrel pred tromi rokmi. Od augusta minulého roku je v neprerušovanej liečbe pre depresívnu epizódu. Neudávala príčinnú súvislosť s trestnoprávnym skutkom.
24. Žalovaný v 1. rade na pojednávaní pred súdom priznal, že jediné, čoho sa zmohol voči žalobcom ohľadne ľútosti nad stratou ich syna bolo to, že na pohrebe Q. im prejavil úprimnú sústrasť. Uviedol, že je hlúpy, naivný. Myslel si, že sa mu nemôže nič stať a preto si sadol za volant auta pod vplyvom alkoholu. Priznal, že pod vplyvom alkoholu si do auta sadol aj po tragickej dopravnej nehode. Bezprostredne po nehode mu nepovedali, že niekto v aute zomrel, o tomto sa dozvedel až neskôr. Keď sa dozvedel, že Q. zomrel, bál sa povedať pravdu, bol zbabelý. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu v peniazoch, nárok navrhovateľov považoval za nedôvodný, pretože za skutok, ktorý spáchal, dostal vysoký trest v trestnom konaní. K tomu, že počas tragickej dopravnej nehody šoféroval auto on, sa priznal svojej matke až v advokátskej kancelárii advokáta, ktorý ho zastupoval v trestnom konaní. Je pravda, že následne ho opätovne policajti pristihli pod vplyvom alkoholu, kedy si auto zobral bez vedomia matky. Kľúče od auta viseli väčšinou na vešiaku v kuchyni, tak ako aj pred tragickou dopravnou nehodou. Bol pred nehodou s partiou v krčme a z krčmy volal mame, že by chceli ísť na diskotéku a že potrebuje od nej auto. Matka mu povedala, aby si dávali pozor a aby sa neopovážil piť. To, kde práve v tom čase bola jeho matka, nevedel. Priznal, že v minulosti požíval alkohol, do tragickej dopravnej nehody to bolo väčšinou cez víkend a príležitostne. V čase, keď matke volal, mal vypité asi 2 alebo 3 vodky. Doklady od vozidla sa vždy nechávali v aute. Aj predtým, ako sa mu nehoda stala, viedol viackrát vozidlo pod vplyvom alkoholu. Bol toho názoru, že mama vedela, že v minulosti už riadil auto pod vplyvom alkoholu. Potvrdil, že v čase nehody auto riadil od ich domu k domu B. O., potom auto riadila B. O.. B. odmietla riadiť auto, pretože boli šiesti. Jeho matka vedela, že požíva alkoholické nápoje, aj pred nehodou ho viackrát videla, ako bol pod vplyvom alkoholu. Spochybnil tvrdenia žalobcov v 1. a 2. rade, že by nebohý Q. zostal aj v budúcnosti bývať so svojimi rodičmi. Vyslovil takisto otázku, či žalobcovia sú odkázaní na peniaze, ktoré od neho žiadajú.
25. Žalovaná v 3. rade na pojednávaní uviedla, že v čase, keď sa nehoda stala, jej syn bol už plnoletý, mal 19 rokov, rok vlastnil vodičský preukaz. Jej auto používala celá rodina. Večer pred dopravnou nehodou, keď jej syn volal, pýtala sa ho, kto všetko autom pôjde, vonku vtedy pršalo, povedala mu, aby dávali pozor. V akom stave v čase pred nehodou bol jej syn, keď si bral kľúče od auta, uviesť nevedela. Vedela, že chodí na diskotéky, že si zvykne takisto vypiť, vždy však mali pri akciách šoféra, vždy si určili, kto nebude piť. Vždy predtým prišli domov v poriadku, a preto nemala problém auto požičať. Opitému synovi by kľúče od auta vedome nedala. Uviedla, že žalobcovia mali záujem sa s ňou mimosúdne dohodnúť. Žiadali od nej najskôr sumu 10.000 eur, a keď s tým nesúhlasila, povedali, že sa stretnú na súde. Po nehode začal jej syn, žalovaný v 1. rade veľmi piť, zatváral sa v dielni sám, kde len fajčil a sedel pri fľaši. Istý čas ho s mamou chodili kontrolovať, báli sa o neho. Určite ho všetko trápilo, bolo to ťažké aj pre neho. Pokiaľ nenastúpil na výkon trestu, býval s ňou a to od narodenia. Potvrdila, že trávil dosť času mimo domu, ak ho niekto zavolal, nezvykol odmietnuť. Aj doma vtedy nechal všetko tak ako bolo, prípadnú robotu dokončil neskôr. Aj po nehode, ktorú spôsobil, raz večer pil, následne v noci mu niekto volal, odišiel z domu. Vtedy ho druhýkrát chytili pod vplyvom alkoholu. Pod vplyvom alkoholu videla syna aj pred nehodou, nebolo to hrozné. Myslela si, že sa môže na syna spoľahnúť, že auto pod vplyvom alkoholu viesť nebude. Keď jej pred nehodou telefonoval, z jeho ústneho prejavu nebolo badať, že by bol pod vplyvom alkoholu. Syn sa jej priznal, že auto pod vplyvom alkoholu viedol on a nie B. O., až v kancelárii jeho právneho zástupcu v trestnom konaní, po vypracovanom znaleckom posudku v trestnej veci. Syn sa k autu dostal zakaždým, keď ho potreboval. K autu sa teoreticky mohol dostať aj pod vplyvom alkoholu. Potvrdila, že nebohý Q. k nim často chodieval, Veronika ako tínedžerka u nich doma nebola však nikdy, čo je to v rozpore s tým, čo tvrdí, že všade chodila so svojim bratom, že mali spoločné záujmy.
26. Žalovaná v 3. rade po povolení obnovy konania na pojednávaní pred súdom uviedla, že od posledného rozhodnutia tunajšieho súdu k merite veci nič. Pokiaľ ide o jej syna, žalovaného v 1. rade, tento sa doma v podstate nezdržuje, dlho bol nezamestnaný. Vie, že si našiel prácu niekde na dohodu v Trenčíne, v súčasnosti je opäť nezamestnaný, v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Má vedomosť, že doteraz nezaplatil žalobcom titulom nemajetkovej ujmy nič. Ona ako prevádzkovateľ nezasiahla do

osobnej ujmy žalobcov, má za to, že zodpovedný za neopodstatnený zásah môže byť len pôvodca zásahu a to žalovaný v 1. rade. Preto žiadala žalobu voči nej zamietnuť.
27. Z výpovede svedka Romana K., brata nebohého Q., mal súd takisto zistené, že celú ich rodinu smrť brata poznačila, každý deň chodia na cintorín, ani on sa nedokáže od smrti brata poriadne zabaviť, stále nad tým rozmýšľa. Rodičia nikde nechodia, nič ich nebaví, sestra sa úplne psychicky zrútila. Táto najhoršie znáša smrť brata. On mal s bratom tiež vzťah výborný, chodievali spolu von, na diskotéky. Zdá sa mu, že jeho rodičia aj sestra o okolie strácajú stále viac záujem, väčšinou sú stále len doma, nikam ani s najbližšou rodinou nechodievajú. Konflikty medzi rodinnými príslušníkmi sú väčšie, ako tomu bolo v minulosti, čo vyplýva z ich nervozity v dôsledku tragickej nehody brata. Žalovanému v 1. rade v minulosti videl riadiť osobné motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu.
28. Z výpovede matky žalobcu v 1. rade, Z. K., mal súd zistené, že po smrti jej vnuka sa akoby celej rodine obrátil život naruby. Ťažko to znášali. Je jej stále ľúto za vnukom a je jej ľúto takisto žalobcov, sú chorí, N. je na liekoch. Nie, že by sa žalobcovia doma hádali, keď však k nim príde, je všetkým do plaču. Žalobcovia v 1. a 2. rade majú malú vnučku, pri ktorej sa trošku odreagujú. Nevie, či sa rodičia Q. so stratou syna niekedy vyrovnajú, všetci žalobcovia sa však po smrti Q. zmenili, jeho smrť znášajú stále ťažko.
29. Z výpovede svedkyne Veroniky U., bývalej priateľky nebohého Q., mal súd zistené, že s Q. chodila pred jeho smrťou viac ako rok, ich vzťah bol dobrý, nehádali sa, plánovali spoločnú budúcnosť. Domácnosť žalobcov v bydlisku jej priateľa navštevovala. Plánovali bývať spolu u nich doma v Nedožeroch. Vyslovila názor, že vzťah Rada k jeho rodičom a sestre bol dobrý, nikdy nepovedal na rodičov žiadne krivé slovo, takisto na svojho brata a sestru, ktorú mal rád. Takisto aj rodičia a sestra nebohého Rada mali svojho syna a brata radi. Nebola svedkom nejakých vážnych nedorozumení medzi nimi. Rodičia nebohého Q. mali záujem, aby spolu aj naďalej chodili, aby neskôr spolu žili a mali spolu deti. Vie o tom, že rodičov a sestry sa jeho smrť veľmi dotkla. N. je na tom veľmi zle po psychickej stránke. Po smrti Q. k žalobcom chodila, boli na tom psychicky veľmi zle. Naposledy bola s Radom deň pred haváriou, bolo to večer, povedal jej, že ide s kamarátmi von, v čom mu nebránila. Na druhý deň sa mali u žalobcov stretnúť. Q. zvykol chodiť s kamarátmi von raz do týždňa.
30. Z výpovede svedkyne Aleny Grossovej, účastníčky dopravnej nehody, pri ktorej zahynul Q. K., mal súd okrem iného zistené, že pred dopravnou nehodou žalovaný v 1. rade pil vodku. Okolnosti, za ktorých sa žalovaný v 1. rade dostal ku kľúčom k osobnému motorovému vozidlu zn. Škoda Felicia, objasniť nevedela. Mala vedomosť o tom, že Radoslav mal priateľku N. U.. Vedela, že spolu dlho chodili, v poslednom čase však mali medzi sebou aj nezhody, kvôli čomu to bolo, uviesť nevedela. Uviedla však, že v piatok večer, keď došlo k havárii, Q. nezdvihol priateľke telefón, keď mu táto volala, pričom reagoval tak, že nechal telefón zvoniť a povedal: „zase otravuje ...“.
XX. Z výpovede svedka U. K., synovca žalobcu v 1. rade, mal súd zistené, že o smrti Q. sa dozvedel v čase, keď bol s rodinou na dovolenke v R.. E. sa z dovolenky vrátili, navštívil s rodinou žalobcov. P. dom bol v smútku. S manželkou rozmýšľal, ako by im situáciu zľahčili, chceli ich niekam vziať von, priviesť na iné myšlienky, avšak bez úspechu. X. sa navštevujú častejšie ako predtým. K. u žalobcov sa v poslednej dobe trochu zlepšila. S. žiaľ, ktorý prežívajú v dôsledku smrti Q., majú zdravotné problémy. Z. žalobcami a Q. bol harmonický vzťah, žalobcovia sa so smrťou syna a brata nevyrovnajú asi nikdy. K. Q. najviac zasiahla asi jeho matku. Z rozprávania matky žalobkyne v 3. rade vie, že žalobkyňa v 3. rade má nejaké psychické problémy, ktoré dovtedy nemala. S. ide o okolnosti dopravnej nehody, tieto mu známe nie sú.
XX. Z výpovede svedka R. S., účastníka dopravnej nehody, mal súd okrem iného zistené, že je v kamarátskom vzťahu s žalovanými v 1. a 3. rade. S Q. K. bol takisto veľmi dobrý kamarát. S., že mal známosť s N. U., dlhšie spolu chodili. Či však plánovali spoločný život, uviesť nevedel. S. však, že sa sem-tam zvykli medzi sebou hádať. N., že B. O. a žalovaný v 1. rade sa ohľadne riadenia osobného motorového vozidla dohadovali, bližšie okolnosti však uviesť nevedel.
XX. V podstate zhodne ako svedok R. S. na pojednávaní vypovedal aj ďalší svedok, účastník dopravnej nehody, Z. E..
XX. N. svedka N. O., ďalšieho účastníka dopravnej nehody, mal súd zistené, že bol veľmi dobrý kamarát s Q. K. a takisto je v kamarátskom vzťahu s žalovaným v 1. rade. C. mu známe, že pred dopravnou nehodou mal Q. známosť s N. U., nemyslí si však, že išlo o vážnu známosť. Q. nehovoril nič také, že by s N. mal v budúcnosti žiť. To, či mal Q. a jeho partnerka medzi sebou pred nehodou nejaké nedorozumenia, uviesť nevedel. S. dopravnou nehodou mal žalovaný v 1. rade vypité, avšak s riadením vozidla problémy nemal.
XX. Z výpovede ďalšieho svedka, Z. S., priateľa žalovanej v 3. rade, mal súd zistené, že strany sporu pozná z videnia, žalovaná v 3. rade je jeho priateľka. N., že auto, s ktorým syn priateľky havaroval, bolo jeho priateľky a aj to, že jej syn sa pred nehodou išiel zabávať s celou partiou. K. priateľky tejto pred

nehodou telefonoval, tvrdil jej, že sa idú s partiou zabávať, idú na chatu, že potrebujú auto a že majú šoféra. T. v 3. rade súhlasila. Vedomosť o vyššie uvedenom má od svojej priateľky, ktorá mu to povedala. V tom čase bol s priateľkou v Prievidzi, v reštaurácii „Jantár“.
36. V písomnom vyjadrení zo dňa 31.8.2016 žalovaný v 2. rade okrem iného uviedol, že sa nestotožňuje s právnym názorom odvolacieho súdu, pretože jeho interpretácia ust. § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z., ktoré upravuje rozsah poistného krytia sa výrazne odkláňa od výkladu, ktorý bol obsiahnutý najprv v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NSSR“) sp.zn. 4Cdo/168/2009 zo dňa 20.4.2011 a teraz aktuálne aj v rozhodnutí NSSR sp.zn. 3Cdo/301/2012 zo dňa 31.3.2016. NSSR v rozhodnutí 4Cdo/168/2009 vyslovil právny názor, že zákon o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu v ust. § 2, v ktorom vymedzuje pojmy pre účely tohto zákona pojem škoda osobitne nedefinuje a definíciu nepodáva ani Občiansky zákonník (čo treba rozumieť pod pojmom škoda nevysvetľuje ani platná smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo dňa 16.9.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel). V OZ sa však nachádza právna úprava spôsobu a rozsahu náhrady (§ 442 a nasl. OZ), ktorá okrem iného vymedzuje, čo sa pri škode na zdraví a usmrtení odškodňuje. Pokiaľ ide o nároky nemajetkovej povahy pri škode na zdraví sa odškodňuje bolesť poškodeného a sťaženie spoločenského uplatnenia (§ 444 OZ). Pri strate života sa výživou oprávneným osobám priznáva pozostalostná úrazová renta (§ 448 OZ) a uhrádzajú sa náklady spojené s pohrebom prípadne s liečením (§ 449 ods. 1 a 2 OZ). Keďže zákon č. 381/2001 Z.z. pojem škoda nevymedzuje, osobitným spôsobom a nemá ani špeciálne ustanovenie čo sa odškodňuje, niet dôvodu takto vymedzenú škodu v OZ nestotožniť so škodou vyjadrenou v § 4 ods. 2 písm. a) citovaného zákona. Chráneným predmetom za poškodenie ktorého má poisťovateľ plniť za poisteného poškodenému ak v zmluve nie je uvedené inak, nie je teda zásah do súkromia, ktorého súčasťou je aj rodinný život. NSSR v rozhodnutí sp.zn. 3Cdo/301/2012 zo dňa 31.3.2016 skonštatoval, že súdny dvor EÚ v rozsudku nevyložil, či v rámci posudzovanej vnútroštátnej právnej úpravy poistného krytia povinného zmluvného poistenia je zahrnutá aj náhrada nemajetkovej ujmy spôsobená blízkym osobám, obetí usmrtených pri dopravnej nehode alebo nie. Preto ani nijakým spôsobom nespochybnil závery doterajšej judikatúry aplikujúcej vnútroštátne právo v zmysle ktorej takáto náhrada nemajetkovej ujmy nespadá do povinného zmluvného poistenia. SD iba uviedol, ako by mala úprava tejto otázky vo vnútroštátnom práve v súlade s komunitárnou úpravou vyzerať. Z § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. vyplýva, že toto poistenie nepokrýva uvedený druh nemajetkovej ujmy, ale kryje iba ,,škodu na zdraví“, pričom škodu na zdraví a nároky spôsobené zásahom do osobnostných práv OZ striktne od seba odlišuje (viď § 13 ods. 2 a § 16 OZ na jednej strane a § 444 a nasl. OZ na druhej strane), pričom v uvedenom rozsudku SD nebolo konštatované, že by toto ustanovenie bolo v rozpore s niektorou so smerníc upravujúcich poistenie zodpovednosti motorových vozidiel, keďže slovenské právo neupravuje takúto náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej obetiam usmrteným pri dopravných nehodách v rámci úpravy zodpovednosti poisteného za škodu nie je potrebné aby tento nárok bol v zmysle rozsudku zahrnutý v poistnom krytí z povinného zmluvného poistenia. Priamy účinok (priama aplikácia) ustanovení smernice prichádza do úvahy len subsidiárne, ak eurokomformný výklad problematického vnútroštátneho ustanovenia nie je možný. Jednotlivci sa tak môžu v konaniach proti členskému štátu priamo odvolávať na ustanovenia smernice výnimočne len vtedy, ak je eurokomformný výklad vnútroštátneho práva vylúčený napríklad z dôvodu, že členský štát neprijal včas opatrenia potrebné na vykonanie smernice alebo prijal opatrenia, ktoré sú s ňou v rozpore alebo ak vnútroštátne transpozičné ustanovenia nie sú aplikované v súlade s výsledkom smernice (strana 23 rozsudku NSSR). Aj v prípade splnenia podmienok pre priamy účinok smernice je však priamy účinok smernice vylúčený ak ide o takzvaný horizontálny priamy účinok smernice, kedy by mal byť priamy účinok smernice uplatnený v spore medzi jednotlivcami. Je zrejmé, že otázka zhrnutia práva pozostalých blízkych osôb po obetiach dopravných nehôd na náhradu nemajetkovej ujmy do povinného zmluvného poistenia sa týka práv a povinností súkromných subjektov (poistníkov, poistených, poškodených a poisťovní) v právnom vzťahu povinného zmluvného poistenia. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že priamy účinok (článok I. ods. 1 druhej smernice resp. článok III. Štvrtý pododsek) smernice č. 2009/103/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti ktorá nahradila prvú smernicu, druhú smernicu a tretiu smernicu je vylúčené (strana 24 rozsudku NSSR). Z odôvodnenia rozsudku NSSR 3Cdo/301/2012 zo dňa 31.3.2016 je zrejmé, že poisťovne v tomto smere zaujali správny právny názor, keď namietali v takýchto sporoch svoju pasívnu legitimáciu, pretože náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch nie je krytá povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, uvedený názor súd zaujal pri plnom akceptovaní rozhodnutia ESD v právnej veci Hassová, c/a Petrík, Holingová. NSSR zaujal právny názor, že pojem

škoda v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. nesubsumuje v sebe aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých a že táto náhrada nie je predmetom poistného krytia v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) uvedeného zákona z ktorého dôvodu poisťovňa nie je v konaní pasívne legitimovaná. NSSR okrem iného uviedol, že OZ nezahrňuje pod pojem škody i nemajetkovú ujmu, do pojmu náhradu škody a nákladov pri usmrtení v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. nemožno subsumovať náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých po obetí dopravnej nehody, pri nárokoch podľa § 13 OZ je možné uplatňovať si nemajetkovú ujmu len voči osobe, ktorá sa takéhoto zásahu do integrity osobnosti dopustila, čo do vzťahu k poisťovni nie je splnené, SD v rozsudku C-22/12 vo veci Hassová, c/a Petrík, Holingová nijakým spôsobom nespochybnil závery doterajšej judikatúry aplikujúcej vnútroštátne právo v zmysle ktorej takáto náhrada nemajetkovej ujmy nespadá do povinného zmluvného poistenia, v rozsudku SD nebolo konštatované, že by ust. § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. bolo v rozpore s niektorou zo smerníc upravujúcich poistenie zodpovednosti motorových vozidiel, keďže slovenské právo neupravuje takúto náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej obetiam usmrtených pri dopravnej nehode v rámci úpravy zodpovednosti poisteného za škodu nie je potrebné aby tento nárok bol v zmysle rozsudku zahrnutý v poistnom krytí z povinného zmluvného poistenia. Smernica nikdy nemôže mať horizontálny priamy účinok v sporoch medzi súkromnoprávnymi subjektmi, ani obrátený vertikálny priamy účinok použitý verejným subjektom voči súkromnoprávnemu subjektu. SD priznáva možnosť dovolávať sa priameho účinku smernice pred vnútroštátnym súdom vo vzťahu k štátnemu orgánu v prípade, ak štát smernicu neimplementuje riadnym spôsobom alebo ju neimplementuje vôbec. Vyslovil takisto záver, že má za to, že v čase rozhodovania odvolacieho súdu o obnove konania (28.4.2016) odvolací súd nemal vedomosť o najaktuálnejšom rozhodnutí NSSR sp.zn. 3Cdo/301/2012 zo dňa 31.3.2016, ktoré rozhodnutie potvrdzuje správnosť názoru, že náhrada nemajetkovej ujmy nie je krytá povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a preto žiadali žalobu zamietnuť.

37. Zástupca žalovanej v 2. rade po povolení obnovy konania na pojednávaní pred súdom uviedol, že sa v plnom rozsahu pridržiava písomného podania zo dňa 25.8.2016, v ktorom sa podrobne vyjadrili k otázke právneho posúdenia toho, či v zmysle platného právneho poriadku je nárok na náhradu nemajetkovej ujmy krytý z povinného zmluvné poistenia. Zdôraznil, že po rozhodnutí súdu 2. inštancie, ktorým bola povolená obnova tohto konania, bol vydaný rozsudok NSSR 3Cdo/301/2012, v ktorom sa NSSR zaoberal otázkou, či je nemajetková ujma krytá povinným zmluvným poistením a v tomto konaní vyslovil názor, že nemajetková ujma z hľadiska platného práva nie je krytá z povinného zmluvného poistenia. Ďalej skonštatoval, že na uvedenej okolnosti nič nemení ani rozhodnutie SD, nakoľko v tomto konaní bola vykladaná smernica a nie vnútroštátne právo SR. V uvedenej súvislosti tvrdil, že v zmysle smernice EÚ upravujúcej povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu, nie je upravený rozsah krytia, pretože uvedená otázka stanovenia rozsahu krytia náhradu škôd je ponechaná na jednotlivé vnútroštátne úpravy. Uvedená okolnosť je kľúčová, pretože napr. právna úprava povinného zmluvného poistenia v Rakúsku vylučuje krytie škôd, ktoré vzniknú na čelných sklách motorových vozidiel. Čiže, ak v danom prípade SD vykladal právo, ktoré upravuje smernice EÚ, je logické, že dospel k záveru, že určitý nárok by mal byť krytý. Na druhej strane však samotná smernica necháva právo stanoviť rozsah krytia vládou jednotlivých členských štátov. Preto sa domnieva, že v prípade, ak by SD vykladal otázku, či spomenuté škody, ktoré rakúsky právny poriadok nekryje, by mali byť kryté z povinného zmluvného poistenia, by teoreticky mohol dospieť k názoru, že taký nárok by mal byť krytý, ale je len na jednotlivých členských štátoch, či skutočne určitému nároku takéto krytie poskytlo. Poukázal na ďalšiu časť odôvodnenia rozhodnutia NSSR, v ktorom sa NSSR zaoberal možnosťou priamej aplikácie smernice EÚ. Tu vychádza zo všeobecného známeho pravidla, že smernica ako sekundárne právo EÚ zaväzuje len členské štáty a teda jednotlivec nemá právo domáhať sa znenia tejto smernice, pretože táto zaväzuje len členské štáty. Eurokomformný výklad, ktorého sa dovoláva žalobca v tomto konaní, by nebolo možné aplikovať ani z toho dôvodu, že jednotlivé výkladové pravidlá, ktoré by mohli byť aplikované pri interpretácii dotknutých paragrafov v zákone o povinnom zmluvnom poistení nesvedčia o tom, že by pojem škoda bol totožný s pojmom nemajetková ujma. Ak by sa vychádzalo z gramatického výkladu ust. § 4 zákona o povinnom zmluvnom poistení, je zrejmé, že v zmysle platného práva, pojmy škoda a nemajetková ujma nie sú totožné. Uvedené skonštatoval aj NSSR v rozhodnutí 4Cdo/168/2009. Ak by sa vychádzalo zo systematického výkladu, ani v prípade tohto druhu výkladu nemožno stotožniť pojem škoda a nemajetková ujma, pretože tieto sú systematicky rozdielne upravené v platnom OZ. Keby sa vychádzalo z účelového výkladu, pri ktorom súdy vychádzajú z dôvodových správ prijatých zákonov, tak zo žiadneho znenia dôvodovej správy k zákonu o povinnom zmluvnom poistení nemožno vyvodiť záver, že by zákonodarca pod pojem škoda zahŕňal aj nemajetkovú ujmu. Ak by sa vychádzalo z historického výkladu, tak s prihliadnutím na doteraz existujúcu právnu úpravu, či u povinného právneho

poistenia alebo zákonného poistenia, je zrejmé, že nikdy v minulosti nároky na náhradu nemajetkovej ujmy neboli kryté tak zo zákonného ako aj z povinného zmluvného poistenia. Má teda za to, že v danom prípade nie je prípustná ani aplikácia eurokomformného výkladu, pretože väčšina interpretačných prostriedkov vedie k záveru, že v zmysle platného vnútroštátneho práva nemajetková ujma nie je krytá povinným zmluvným poistením. Z uvedených dôvodov preto žiadal, aby sa súd pri rozhodovaní dôsledne vysporiadal s právnou argumentáciou, ktorú vyslovil NSSR v citovanom rozhodnutí a žiadal, aby žalobu voči žalovanému v rade 2. zamietol. Žiadal súd pri rozhodovaní zohľadniť všetky dôvody a okolnosti uvádzané žalobcami v rade 1., 2., 3., pokiaľ ide o žalobcu č. 1., tento uviedol, že sa mu zdravotný stav zhoršil, utrpel infarkt myokardu, všetky tieto zdravotné problémy však podľa ich názoru nie je možné dať do príčinnej súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou z roku 2008, čo žalobca v 1. rade ani nepreukázal. Vzhľadom na jeho pracovné zaradenie a dlhodobú prácu v baniach ako podzemný revírnik, zhoršenie zdravotného stavu môže byť práve v príčinnej súvislosti s týmto pracovným zaradením. Pokiaľ ide o žalobkyňu v 3. rade, táto síce uvádzala, že sa lieči na psychiatrii, avšak z lekárskej správy psychiatra MUDr. Borzoviča vyplýva, že tento psychiater neudáva príčinnú súvislosť týchto zdravotných problémov žalobkyne v 3. rade z trestnoprávnych skutkov. Poukázal na to, že žalobkyňa v 3. rade sa stala matkou dieťaťa, po predmetnej nehode v roku 2015 sa vydala a pokiaľ sa liečila na psychické problémy, tieto boli v súvislosti s inými okolnosťami prezentovanými pred súdom, ako napr. že ju opustil otec dieťaťa. Žiadali súd, aby sa zaoberal aj výškou uplatnenej nemajetkovej ujmy vo vzťahu k odporcom v 2. a 3. rade a aby túto s poukazom na uvedené dôvody aj dôsledne zvážil.

38. Právny zástupca žalobcov v písomnom podaní zo dňa 20.9.2016 uviedol, že podľa ich právneho názoru, ktorý nie je v súčasnosti medzi odbornou verejnosťou ojedinelý, Ustanovením § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 381/2001 Z.z. sa do slovenského právneho poriadku implementovali ustanovenie smernice Rady 72/166/EHS o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti ako aj druhej smernice rady 84/5/EHS o aproximácii právnych predpisov členských štátov, týkajúcich sa zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel (v súčasnosti kodifikované v spoločnej smernici č. 2009/103/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a kontroly plnenia tejto povinnosti). Z tabuľky zhody predloženej na rokovanie Národnej Rady Slovenskej republiky (II. druhé volebné obdobie, parlamentná tlač 979) vyplýva, že ust. § 662 Obchodného zákonníka sa implementuje článok prvý smernice č. 72/166/EHS a článok 3 smernice č. 84/5/EHS. Podľa článku 1 druhého bodu smernice č. 2009/103/ES ,,poškodený“ znamená akúkoľvek osobu oprávnenú na náhradu pokiaľ ide o akúkoľvek škodu spôsobenú motorovými vozidlami. Podľa článku 3 citovanej smernice, každý členský štát príjme ... všetky vhodné opatrenia, aby zabezpečil, že zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel obvykle sa nachádzajúcich na jeho území je pokrytá poistením. Výkladom citovaných ustanovení (resp. obsahovo totožných ustanovení smerníc 72/166/EHS až 84/5/EHS) sa zaoberal SD v rozsudku C/22/12 v ktorom rozhodol, že článok 3 ods. 1 smernice 2009/103/ES sa má vykladať tak, že povinné zmluvné poistenie má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. SD v tejto súvislosti vyslovil, že smernica ponecháva členským štátom právo určiť, aká škoda bude krytá a aké budú podmienky poistenia, no ich sloboda v tomto smere bola neskôr obmedzená. Medzi jazykovými verziami článku 3 poslednej vety smernice 2009/103/EHS sú rozdiely avšak s prihliadnutím na ich účel a štruktúru treba tento pojem interpretovať tak, že medzi škody ktoré sa musia nahradiť patrí nemajetková ujma, ktorej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore (ods. 47 až 50). SD navyše dodal, že na veci nič nemení ani zaradenie § 11 a 13 OZ do inej časti než úpravy náhrady škody. Ak totiž zodpovednosť poisteného vznikla z dopravnej nehody a má občianskoprávnu povahu, nič nenasvedčuje, že na túto zodpovednosť sa nevzťahuje vnútroštátne hmotné právo zodpovednosti za škodu, na ktoré odkazujú uvedené smernice (ods. 57 a 58). Argumenty žalovaného v 2. rade a NSSR o systematickej odlišnosti nároku na náhradu škody a náhrady nemajetkovej ujmy sú teda vyvrátené závermi SD v odsekoch 57 a 58 uvedeného rozsudku. V týchto odsekoch na rozdiel od tvrdení žalovanej poisťovne a niektorých súdnych orgánov SR súdny dvor EÚ nevykladal naše národné právo. Naopak SD vykladal právo Európskej únie. Podstatou citovaných odsekov nie je tvrdenie, že nárok podľa § 13 ods. 2 OZ je nárokom na náhradu škody podľa práva Slovenskej republiky. V citovaných odsekoch však SD zdôrazňuje, že bez ohľadu na systematické zaradenie určitého ustanovenia v národnom právnom predpise ak toto ustanovenie upravuje občianskoprávnu zodpovednosť vznikajúcu v prípade dopravnej nehody, má sa takéto ustanovenie považovať za ,,opatrenie... určujúce rozsah krytia zodpovednosti a podmienky tohto krytia“ v zmysle článku 3 prvej a druhej vety smernice 2009/103/EHS. Inak povedané

SD v tomto odseku v podstate vyslovil, že pojem ,,zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel“ používaný v smernici 2009/103/EHS treba vykladať čiastočne autonómne a podradiť pod neho aj také nároky, ktoré národné právo nezaraďuje medzi nároky ,,na náhradu škody“ v prísnom slova zmysle ak ich podstata je podobná (teda občianskoprávny charakter a vznik v dôsledku protiprávnej udalosti - dopravnej nehody). Už z výkladov bodov 7-13 tohto rozsudku vyplýva, že z ustanovenia § 13 ods. 2 OZ vzniká v prípade protiprávnej udalosti - dopravnej nehody nárok na náhradu nemajetkovej ujmy aj v peniazoch. Tento nárok má pritom občianskoprávny charakter a v podstate sa svojou povahou približuje objektívnej zodpovednosti za škodu. Z uvedených dôvodov treba v zmysle záverov citovaného rozsudku súdneho dvora článok 3 ods. 1 smernice 2009/103/ES vykladať tak, že pod pojem ,,opatrenie ... majúce rozsah krytia zodpovednosti a podmienky tohto krytia“ sa musí zaradiť aj § 13 ods. 2 OZ upravujúci tento nárok a tento nárok musí byť podľa národného práva krytý poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Účelom a zmyslom predmetnej právnej úpravy je poskytnúť obetiam a sekundárnym obetiam dopravných nehôd väčšiu právnu ochranu. V našom prípade je úplne zjavné, prečo je taká úprava nutná - naše oprávnené nároky totiž nikdy nebudú zo strany žalovaného v 1.rade v pôvodnom konaní uspokojené. Pri aplikácii všetkých výkladových metód a nielen jednej izolovane je dôvodný záver, že slovenská právna úprava obsahuje povinnosť poisťovne z povinného zmluvného poistenia nahradiť aj nemajetkovú škodu na zdraví. Z hľadiska gramatického výkladu považujú za dôležité, že ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. upravuje škodu na zdraví vo všetkých jej zložkách - zákonodarca teda nesledoval (explicitne nevypočítal) poistné krytie len niektorej zložky škody na zdraví napr. bolestné, stratu na zárobku, vecnú škodu a podobne. Zakotvením poistného krytia nielen niektorej zložky škody na zdraví je opodstatnený názor, že pod škodou na zdraví treba zaradiť všetky jej zložky tak v rovine majetkovej ako aj nemajetkovej. Zákonodarca nevylúčil pri škode na zdraví napríklad nemajetkové bolestné, či sťaženie spoločenského uplatnenia a niet pochybností, že sú poistne kryté. Z hľadiska výkladu zákonodarcu popri vyššie uvedených dôvodov je treba brať zreteľ na to, že zákonodarca v transpozičnej doložke výslovne spomína dotknuté smernice a sotva by sa dalo uveriť tomu, že by v rozpore s požiadavkou smerníc nezahrnul pod poistné krytie niektorú zložku škody (ujmy) a tým sa rozhodol hradiť škodu z dôvodu transpozičného deficitu fakticky namiesto poisťovní, ktoré inkasujú poistné. Dôvodová správa o vylúčení niektorej zložky náhrady škody nič neuvádza. Z hľadiska systematického výkladu síce môže byť výhrada, že náhrada citovanej škody po zásahu do života a súkromia osoby je oproti náhrade škody v inej časti OZ, no fakt je ten, že úniové právo nerieši škodovú zložku, ale poistné krytie a zákonodarca evidentne sústredil pri zásahu do súkromia nemajetkovú ujmu v spoločnej časti zákona a to bez ohľadu na okolnosti prípadov za akých k nemajetkovej škode došlo. Išlo by o duplicitné ustanovenie ak by sa aj v iných častiach zákona podľa rozmanitosti spoločenských vzťahov opakovalo právo na nemajetkovú škodu. Logiku by mohol mať len administratívny strop nemajetkovej škody upravený v časti o škode na zdraví nie však nevyhnutne aj samotné právo. Aj Ústavný súd ČR v často referovanom náleze zo dňa 4.5.2005 sp.zn. Pl ÚS 16/04 uvádza, že z legislatívneho hľadiska je potrebné opustiť poňatie škody ako majetkovej ujmy a považovať za škodu aj ujmu, ktorá vznikla pôsobením na telesnú a duševnú integritu poškodeného. Teleologický výklad podporuje zmysel a cieľ celého poistenia rizikových vzťahov spojených s prevádzkou motorových vozidiel. Niet najmenšieho dôvodu presúvať bremeno, ktoré majú znášať pri najrizikovejších spoločenských vzťahov poisťovne na pleciach častokrát nesolventných osôb a tým vystavovať ekonomickému tlaku a právnej neistote poistené osoby a pri nevymožení aj dotknuté obete. Ide o spoločenské vzťahy, v rámci ktorých sa spomína nenahraditeľná ujma. Nemajetková škoda obsahuje čiastky, ktoré zodpovedné osoby nedokážu zaplatiť. Práve z dôvodu predchádzania takýmto situáciám bolo zriadené povinné poistenie. K celkovému postupu pri aplikácii výkladových metód odvolací súd poukazuje na požiadavku striktného výkladu z hľadiska vylúčenia poistného krytia citovaný rozsudok C-22/12 článok 34 ,,Keďže obmedzenie poistného krytia je možné iba vo výnimočných prípadoch podľa názoru komisie je potrebné prijať v tejto oblasti striktný výklad práva a nie je možné pripustiť ľubovoľné rozširovanie prípadov v ktorých bude dochádzať k obmedzeniu rozsahu poistného krytia“. Podľa ustálenej judikatúry SD sa musia vnútroštátne ustanovenia v konaní vo veci samej v čo najväčšej miere vykladať a uplatňovať v súlade so smernicami. Vnútroštátne súdy teda musia vnútroštátne právo v najväčšej možnej miere vykladať v zmysle znenia a účelu smernice, aby bol dosiahnutý výsledok, ku ktorému táto smernica smeruje. Vyžaduje sa, aby vnútroštátne súdy urobili všetko, čo je v ich právomoci, berúc do úvahy celé vnútroštátne právo a uplatniac ich výkladové metódy s cieľom zaručiť úplnú účinnosť predmetnej smernice a dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaných smernicou (rozsudok Súdneho dvora z 24.1.2012, C-282/10, Maribel Domingues proti Centre Informatique du Centre Ouest Atlantique a Préfet de la région Centre, ods. 27). Z citovaných zásad tak pre súdy SR vyplýva povinnosť, aby pri výklade ustanovení zákona č. 381/2001 Z.z. v čo

najväčšej možnej miere vzali do úvahy znenie a účel tých ustanovení smernice na ktorých implementáciu bolo toto ustanovenia do nášho právneho poriadku zavedené, aby zaručili tejto smernici úplnú účinnosť. Podľa už uvedeného bolo toto ustanovenie zavedené do právneho poriadku na účel implementácie článku 1 a článku 3 smernice 2009/103/EHS. Preto je povinnosťou súdov prihliadať na znenie a účel tohto ustanovenia smernice pri výklade ustanovení uvedeného zákona. Na základe toho treba uzavrieť, že ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 318/2001 Z.z. treba vyložiť tak, že poistenie zodpovednosti kryje (za splnenia ostatných podmienok v ods. 4) aj nároky pozostalých na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ a pozostalí ako (poškodení) môžu tieto nároky v zmysle § 15 ods. 1 citovaného zákona uplatniť priamo proti poisťovateľovi a to rovnako ako všetky ostatné nároky na náhradu škody. V prerokúvanej veci z bodov 7-13 tohto rozsudku vyplýva, že žalobcovia majú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanému v 1. rade. Túto ujmu tak v zmysle § 4 ods. 2 až 4 zákona č. 381/2001 Z.z. kryje poistenie zodpovednosti za škodu, takže žalovaná poisťovňa je povinná nahradiť žalobcom aj túto ujmu. Pokiaľ ide o nový rozsudok NSSR, podľa rozsudku SD z 5.10.2010 vo veci C-173/09 Elchinov, právo EÚ bráni tomu, aby právne posúdenie súdu vyššieho stupňa bolo pre vnútroštátny súd v súlade s vnútroštátnym procesným právom právne záväzné, ak sa tento vnútroštátny súd domnieva, že uvedené posúdenie nie je v súlade s právom EÚ. Poukázal aj na závery Ústavného súdu SR vo veci III.ÚS 645/2015-30, kde konštatoval, že je zjavné ako vnútroštátne právo ČR ako aj vnútroštátne právo SR prostredníctvom konkrétnych ustanovení OZ (§ 11 a § 13) každého z týchto štátov umožňuje blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V Slovenskej republike povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla upravuje zákon č. 381/2001 Z.z., podľa ktorého má aj sťažovateľka (poisťovňa Kooperativa) ako poisťovateľ oprávnenie vykonávať poistenie zodpovednosti na území SR. Je zrejmé, že chápajúc právny poriadok SR ako celok bez ohľadu na systematické zaradenie v OZ takúto možnosť vnútroštátne právo súdnym orgánom dáva. Je tiež zrejmé, že dve najvyššie súdne inštancie v SR majú odlišný názor na to, či rozsudok vo veci Haasová zakladá dôvod na zmenu rozhodovacej praxe všeobecných súdov týkajúcich sa rozhodovania o nárokoch sekundárnych obetí dopravných nehôd a najmä o udržateľnosť argumentov poisťovacích spoločností, že nie sú pasívne legitimovaní subjektom pri rozhodovaní o týchto nárokoch. Takýto záver nespochybnil ani Ústavný súd SR, keď vo veci I.ÚS 206/2015-25 uvádza, že rozsudok súdneho dvora je záväzný odo dňa vyhlásenia nielen pre súd, ktorý podal prejudiciálnu otázku, ale aj pre súdy, ktoré budú rozhodovať v tej istej veci o opravných prostriedkoch a samozrejme aj ostatné vnútroštátne súdy všetkých členských štátov EÚ pri posudzovaní rovnakej otázky.

39. Právny zástupca žalobcov na pojednávaní pred súdom po obnove konania uviedol, že na žalobe žalobcovia trvajú tak, ako bola táto podaná a takisto na všetkých doterajších podaniach k meritu veci. Vzhľadom na to, že sa od posledného rozhodnutia v predmetnej veci nezmenili žiadne skutkové okolnosti, nenavrhol v tejto súvislosti vypočuť žalobcov. Pokiaľ ide o zistený skutkový stav, tento považoval za ustálený v tom rozsahu, ako bol zistený do rozhodnutia súdu prvého stupňa v predmetnej veci. Vo veci ide o právne posúdenie nároku žalobcov vo vzťahu k odporcom. Uviedol tiež, že doposiaľ nebolo zo strany žalovaného v 1. rade žalobcom na základe pôvodného rozsudku tunajšieho súdu vyplatené žiadne plnenie.

40. Ako už bolo uvedené vyššie, žalobcovia sa podanou žalobou domáhali od žalovaných náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, podľa § 11 a nasl. OZ.

41. V predmetnej veci bolo nesporné, že zásah od osobnostných práv žalobcov (do ich práva na súkromný a rodinný život) bol spôsobený v dôsledku dopravnej nehody, ktorú zavinil žalovaný v 1. rade, ktorý bol priamym porušovateľom právnych povinností, uložených mu zákonom a v dôsledku porušenia týchto povinností zasiahol do osobnostných práv žalobcov. Vec vo vzťahu k žalovanému v 1. rade je už právoplatne skončená. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 12C/155/2011-90 zo dňa 15.3. 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne 19Co/290/2012-110 zo dňa 8.11. 2012 bola žalovanému v 1. rade uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 7.000 eur, žalobcovi v 2. rade sumu 7.000 eur a žalobcovi v 3. rade sumu 6.000 eur.

42. Zodpovednosť žalovanej v 3. rade za uvedený neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcov, žalobcovia vyvodzovali z analogického použitia ust. § 427 a nasl. OZ a to podľa § 853 ods. 1 OZ. Podľa § 427 OZ, za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky dopravných prostriedkov zodpovedajú fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu, teda ich prevádzkovatelia, pričom prevádzkovateľom motorového vozidla, pri prevádzke ktorého zahynul syn a brat žalobcov, bola žalovaná v 3. rade, ktorá za spôsobenú škodu objektívne zodpovedá. Vzhľadom k tomu, že zodpovednosť za škodu bola predmetom povinného zmluvného poistenia u žalovaného v 2. rade, s poukazom na analogické použitie ustanovení

OZ zodpovednosti za škodu, aj na zodpovednosť na spôsobenie nemajetkovej ujmy, vyvodzovali pasívnu legitimáciu v spore aj u žalovaného v 2. rade.
43. K otázke možnej interpretácii náhrady škody v tom zmysle, že by bolo možné pod pojem škoda podradiť nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, spočívajúci v strate blízkej osoby, je treba uviesť, že platná právna úprava dôsledne rozlišuje medzi právom na ochranu osobnosti upraveným v § 11 a nasl. OZ a právom na náhradu škody v zmysle § 415 a nasl. OZ. Medzi týmito dvomi inštitútmi je pojmová a obsahová odlišnosť. Právo na ochranu osobnosti predstavuje nemajetkové právo osobnej povahy, ktoré je úzko späté s osobnosťou človeka a jej prejavmi. Na rozdiel od toho, právo na náhradu škody patrí tak fyzickej ako aj právnickej osobe, nemá absolútnu, ale len relatívnu povahu a má majetkový charakter. Zásadný rozdiel je aj medzi odškodnením nemajetkovej ujmy v peniazoch a náhradou škody ako majetkovej ujmy, ktorý spočíva v tom, že pri určení výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch sa vychádza iba z predpokladu, akú ujmu mohol zásah vyvolať (nemožno presne zistiť skutočnú ujmu). V prípade náhrady škody treba výšku škody presne uviesť a preukázať. Právo na náhradu škody a právo na ochranu osobnosti fyzickej osoby podľa platnej právnej úpravy teda predstavuje dve celkom samostatné práva, ktoré sú podmienené rôznou sférou ochrany zabezpečovanou OZ.
44. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, tento zákon upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a zriadenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov.
45. Podľa § 4 ods. 1 vyššie citovaného zákona, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.
46. Podľa § 4 ods. 2 písm. a/ vyššie citovaného zákona, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodeným uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.
47. Podľa § 15 ods. 1 vyššie citovaného zákona, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.
48. Z ustanovenia § 1 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. vyplýva, že jeho predmetom je upraviť povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Takto určenému predmetu korešponduje aj vymedzenie, na koho sa poistenie zodpovednosti vzťahuje (vzťahuje sa na každého, kto zodpovedá za škodu) a vymedzenie rozsahu poistného krytia. Právna úprava rozsahu poistenia zodpovednosti v ust. § 4 ods. 2 citovaného zákona podáva taxatívny výpočet prípadov, ktoré podliehajú poistnému krytiu. Poistený má v zmysle tohto zákonného ustanovenia z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, pričom je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi.
49. Súdny dvor Európskej únie vo veci sp. zn. C-22/12 rozsudkom dňa 24.10. 2013 rozhodol tak, že Článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24.4. 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov, týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30.12. 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11.5. 2005, a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS z 14.5. 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenú blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. V rozsudku SD C-22/12 súd teda riešil otázku zodpovednosti poisťovne a je v ňom prekonaný aj skorší názor NSSR v konaní 4Cdo/168/2009, resp. aj v následnej právnej veci v rozsudku 3Cdo/301/2012 zo dňa 31.3.2016, takže právnym názorom tam uvedeným sa nemožno riadiť. Podľa článku 1 druhého bodu smernice č. 2009/103/ES ,,poškodený“ znamená akúkoľvek osobu oprávnenú na náhradu pokiaľ ide o akúkoľvek škodu spôsobenú motorovými vozidlami. Podľa článku 3 citovanej smernice, každý členský štát príjme ... všetky vhodné opatrenia, aby zabezpečil, že zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel obvykle sa nachádzajúcich na jeho území je pokrytá poistením. Výkladom citovaných ustanovení (resp. obsahovo totožných ustanovení smerníc 72/166/EHS až 84/5/EHS) sa zaoberal aj SD v rozsudku C/22/12 v ktorom rozhodol, že článok 3 ods. 1 smernice 2009/103/ES sa má vykladať tak, že povinné zmluvné poistenie má pokrývať aj náhradu

nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. V zmysle záverov citovaného rozsudku SD článok 3 ods. 1 smernice 2009/103/ES vykladať tak, že pod pojem ,,opatrenie ... majúce rozsah krytia zodpovednosti a podmienky tohto krytia“ sa musí zaradiť aj § 13 ods. 2 OZ upravujúci tento nárok a tento nárok musí byť podľa národného práva krytý poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Účelom a zmyslom predmetnej právnej úpravy je poskytnúť obetiam a sekundárnym obetiam dopravných nehôd väčšiu právnu ochranu. Súd sa stotožňuje s právnym názorom právneho zástupcu žalobcov, a síce, že pri aplikácii všetkých výkladových metód a nielen jednej izolovane je dôvodný záver, že slovenská právna úprava obsahuje povinnosť poisťovne z povinného zmluvného poistenia nahradiť aj nemajetkovú škodu na zdraví. Z hľadiska gramatického výkladu ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. upravuje škodu na zdraví vo všetkých jej zložkách - zákonodarca teda nesledoval (explicitne nevypočítal) poistné krytie len niektorej zložky škody na zdraví napr. bolestné, stratu na zárobku, vecnú škodu a podobne. Zakotvením poistného krytia nielen niektorej zložky škody na zdraví je opodstatnený názor, že pod škodou na zdraví treba zaradiť všetky jej zložky tak v rovine majetkovej ako aj nemajetkovej. Ust. § 4 ods. 2 písm. a) cit. zákona teda treba vyložiť tak, že poistenie zodpovednosti kryje (za splnenia ostatných podmienok v ods. 4) aj nároky pozostalých na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ a pozostalí ako (poškodení) môžu tieto nároky v zmysle § 15 ods. 1 citovaného zákona uplatniť priamo proti poisťovateľovi a to rovnako ako všetky ostatné nároky na náhradu škody.

50. Ako bolo už uvedené vyššie, súd druhej inštancie v predmetnej právnej veci vyslovil právny záver, že „Vo svetle uvedeného (eurokonformného) výkladu ustanovenia § 427 a nasl., § 442 a nasl. OZ a § 4 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení platí, že náhrada škody z dôvodu nemajetkovej ujmy spadá do rozsahu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku a zároveň do rozsahu krytia povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku. Pôvodný rozsudok, vydaný v konaní vedenom na Okresnom súde Prievidza pod spisovou značkou 12C/8/2014 vo vzťahu k žalovaným v 2. a 3. rade je preto v rozpore s rozsudkom Súdneho dvora ES z 24.10.2013 vo veci C-22/12 - E. D. proti Q. S., C. D.“.

51. Vychádzajúc z vyššie uvedeného právneho názoru súdu druhej inštancie, ktorým bol súd prvej inštancie viazaný, ako i z právneho názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky (uznesenie č. k. I. ÚS 474/2016-17 zo dňa 17.8. 2016), ktorý v súvislosti s rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie vo veci sp. zn. C-22/12 zo dňa 24.10. 2013 v odôvodnení svojho uznesenia poukázal už na svoje predchádzajúce rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 646/2015 z 16.12. 2015, v ktorom konštatoval, že „hoci Súdny dvor viackrát zdôraznil, že nie je oprávnený vykladať ustanovenia vnútroštátneho práva, je zjavné, že ako vnútroštátne právo Českej republiky, tak aj vnútroštátne právo Slovenskej republiky prostredníctvom konkrétnych ust. OZ (§ 11 a § 13) každého z týchto štátov umožňuje blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V Slovenskej republike povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla upravuje zákon č. 381/2001 Z.z., podľa ktorého má aj sťažovateľka ako poisťovateľ oprávnenie vykonávať poistenie zodpovednosti na území Slovenskej republiky“ a dodal, že k uvedenému záveru dospel s prihliadnutím na samotný účel povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a súčasne zohľadňujúc zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorového vozidla, ako aj aplikujúc extenzívny výklad pojmu náhrada škody (poukazujúc aj na svoje rozhodnutie sp. zn. I. ÚS 206/2015 z 29.4. 2015, ktorým bola obdobná sťažnosť odmietnutá ako zjavne neopodstatnená), súd prvej inštancie dospel k právnemu záveru, že žaloba žalobcov je čo do základu dôvodná aj voči žalovaným v 2. a 3. rade.

52. Žalovaná v 3. rade ako prevádzkovateľ motorového vozidla, ktorým bola spôsobená dopravná nehoda, následkom ktorej zomrel syn žalobcov v 1. a 2. rade a brat žalobkyne v 3. rade, je objektívne zodpovedná za škodu spôsobenú žalobcom podľa § 427 a nasl. OZ. Z vykonaného dokazovania, samotnou výpoveďou žalovanej v 3. rade mal súd zistené, že táto poskytla žalovanému v 1. rade, svojmu synovi, kľúče od motorového vozidla, ktorým bola spôsobená dopravná nehoda, spoliehajúc sa len na to, že jej syn sľúbil, že auto pod vplyvom alkoholu riadiť nebude a to i napriek tomu, že vedela, že jej syn už v minulosti alkoholické nápoje požíval. Z vyjadrení žalovaného v 1. rade i žalovanej v 3. rade mal súd dokonca zistené, že kľúče od motorového vozidla boli v mieste bydliska žalovaných žalovanému voľne dostupné a že žalovaná už pred dopravnou nehodou vedela, že žalovaný v 1. rade už aj predtým riadil motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu. Žalovaná v 3. rade na pojednávaní výslovne uviedla, že nemala vedomosť o tom, či jej syn, žalovaný v 1. rade bol v čase, keď od nej žiadal súhlas k použitiu jej

motorového vozidla pod vplyvom alkoholu a už vôbec nemohla vedieť, že mal vypité v čase dopravnej nehody. Konanie žalovanej v 1. rade teda nemožno hodnotiť inak, ako krajne nezodpovedné.
53. Zodpovednosť žalovanej v 3. rade za uvedený neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcov je treba vyvodiť z analogického použitia ust. § 427 a nasl. OZ a to podľa § 853 ods. 1 OZ. Podľa § 427 OZ, za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky dopravných prostriedkov zodpovedajú fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu, teda ich prevádzkovatelia, pričom prevádzkovateľom motorového vozidla, pri prevádzke ktorého zahynul syn a brat žalobcov, bola žalovaná v 3. rade, ktorá za spôsobenú škodu objektívne zodpovedá. Vzhľadom k tomu, že zodpovednosť za škodu bola predmetom povinného zmluvného poistenia u odporcu v 2. rade, s poukazom na analogické použitie ustanovení OZ zodpovednosti za škodu, aj na zodpovednosť na spôsobenie nemajetkovej ujmy, je treba vyvodiť i pasívnu legitimáciu v spore aj u žalovaného v 2. rade. Aj keď ustanovenia o náhrade škody podľa § 420 ods. 2 OZ upravujú zodpovednosť za škodu spôsobenú osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili a podľa § 427 a nasl. OZ je upravená zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, teda jeho prevádzkovateľa, sú tieto ustanovenia v súlade s § 853 ods. 1 OZ obsahom i účelom najbližšie zodpovednostnému vzťahu, s porušením práva na ochranu osobnosti upravených v § 11 a nasl. OZ. Analogickým použitím ust. § 427 a nasl. OZ je správne a zákonné z hľadiska zodpovednostného subjektu založiť zodpovednosť žalovaného v 3. rade aj za nemajetkovú ujmu podľa § 13 ods. 2 OZ, ktorá žalobcom vznikla usmrtením najbližšieho príbuzného intenzívnym zásahom do ich práva na ich súkromný a riadny rodinný život. Vodičovi vyššie uvedeného motorového vozidla (žalovaný v 1. rade) bolo vedenie vozidla zverené jeho matkou (žalovaná v 3. rade) ako prevádzkovateľom. K zásahu do osobnostných práv žalobcov došlo pri prevádzke vozidla, preto popri žalovanému v 1. rade sa nemôže zodpovednosti za nemajetkovú ujmu zbaviť ani žalovaná v 3. rade ako prevádzkovateľ vozidla a ani žalovaný v 2. rade, u ktorého bolo motorové vozidlo v čase dopravnej nehody zmluvne poistené.
54. Podľa § 11 OZ, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

55. Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo primerané zadosťučinenie.
56. Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.
57. Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.
58. Súčasťou práva na ochranu osobnosti je aj právo na súkromie a rodinný život, ktoré v sebe zahrňujú práva na spolužitie s ďalšími osobami, predovšetkým členmi rodiny. Občianske právne sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti fyzickej osoby upravuje ust. § 13 OZ. Určenie subjektov, na ktoré dopadajú sankcie podľa tohto zákonného ustanovenia, zákonná úprava vymedzuje vzťahom medzi osobou, do ktorej práv na ochranu osobnosti bolo neoprávnene zasiahnuté (môžu ňou byť len fyzické osoby) a osobou, ktorá neoprávnený zásah spôsobila (môžu ňou byť aj právnické osoby). Z vyššie uvedeného je zrejmé, že v konaní o náhrade nemajetkovej ujmy spôsobenej zásahom do osobnostných práv je v zmysle § 11 a nasl. OZ nositeľom hmotnoprávnej povinnosti ten subjekt, ktorý neoprávnený zásah do osobnostných práv spôsobil. Ako už bolo uvedené vyššie, v predmetnej veci bolo nesporne preukázané, že zásah do osobnostných práv navrhovateľov (do ich práva na súkromný a rodinný život) bol spôsobený pri dopravnej nehode, ktorú zavinil odporca v 1. rade. Vzhľadom však k tomu, že vodičovi vyššie uvedeného motorového vozidla bolo vedenie vozidla zverené jeho prevádzkovateľom a k zásahu do osobnostných práv žalobcov došlo pri prevádzke vozidla, popri žalovanému v 1. rade sa nemôže zodpovednosti za nemajetkovú ujmu zbaviť ani žalovaná v 3. rade ako prevádzkovateľ vozidla a ani žalovaný v 2. rade, u ktorého bolo motorové vozidlo zmluvne poistené.
59. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že nebohý Q. žil od narodenia až po smrť v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, žalobcami v 1. a 2. rade a so svojou sestrou, žalobkyňou v 3. rade. Vzťahy medzi žalobcami a nebohým Radoslavom Schlenkerom boli navzájom veľmi dobré.
60. Podľa aplikačnej praxe väčšiny súdov Slovenskej republiky, za neoprávnený zásah do súkromia navrhovateľov, chránený ust. § 11 OZ, sa považuje aj rodinný život, keď z objektívneho pohľadu strata jedného z členov tohto spoločenstva je neodčiniteľnou ujmou, ktorá postihuje zostávajúcich členov, takže náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ aj pri vedomí neodčiniteľnosti zásahu je adekvátnym prostriedkom ochrany vo vzťahu k nemu. Takýto zásah do rodinného života (strata jedného

člena rodiny v dôsledku jeho náhleho neočakávaného úmrtia) musí byť považovaný za veľmi intenzívny zásah do súkromia a pri určení peňažnej náhrady sa prihliada na nenapraviteľný následok.
61. Je nesporné, že úmrtím syna a brata žalobcov v dôsledku zavineného protiprávneho konania žalovaného v 1. rade došlo k zásahu do práva na ochranu súkromia a rodinného života žalobcov, pretože tvorili plnohodnotne fungujúcu rodinu s dobrými citovými väzbami a smrť dospelého syna a brata zasiahla do ich života nečakane a tragicky zásadným spôsobom a nenávratne pretrhla dovtedajšie silné citové väzby. Žalobcovia stratili možnosť realizácie a ďalšieho rozvoja rodinného života so svojím synom a bratom a sú o citový vzťah k nemu úplne ochudobnení, z čoho je zrejmé, že žiadna forma morálneho zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1 OZ by nepostačovala na to, aby bola primerane vyvážená a zmiernená vzniknutá nemajetková ujma na strane žalobcov, ktorých právo na ochranu osobnosti bolo porušené zásahom s neodstrániteľnými následkami.
62. Z výpovede žalobcov ako i zo svedeckých výpovedí osôb, ktoré sú v rodinnom alebo priateľskom vzťahu k žalobcom, mal súd zistené, že smrťou syna a brata žalobcov došlo k ich závažnému znehodnoteniu rodinného života ako i závažného zhoršenia ich psychického, citového života, s negatívnymi prejavmi v celom ich osobnom, rodinnom i súkromnom živote. Žalobcovia sú uzavretejší k svojmu okoliu, citovo labilnejší, vzniká medzi nimi viac konfliktov ako v minulosti, ktoré aj s väčšími problémami ako predtým riešia, žalobkyňa v 3. rade má navyše aj zdravotné problémy psychického charakteru.
63. Pokiaľ ide o žalobcov v 1. a 2. rade, je usmrtenie dieťaťa tým najzávažnejším zásahom do ich súkromia, zmarením možnosti, aby ich dieťa, ktorého výchove a výžive venovali vyše 18 rokov života, v budúcnosti mohlo ich úsilie a lásku vrátiť, poskytnúť im pomoc a podporu tak, ako je to v bežnom rodinnom živote obvyklé.
64. Vzhľadom na blízky vzťah medzi žalobkyňou v 3. rade a nebohým jej bratom, je možné za vyššie uvedený závažný zásah do osobnostných práv žalobkyne v 3. rade považovať usmrtenie brata so všetkými negatívnymi dôsledkami na vzťah, ktorý bol medzi nimi vytvorený, na jej ďalší život, jej zdravie, ktoré je týmto zásahom negatívne ovplyvnené, čím je znehodnotený takisto jej osobný, súkromný život, v dôsledku čoho jej rodičia pomáhajú sa s týmito negatívnymi dôsledkami vyrovnať, vrátane pomoci so starostlivosťou o jej maloleté dieťa predškolského veku, o ktoré sa po rozchode s priateľom, ktorý bol ovplyvnený aj smrťou jej brata, stará sama za pomoci rodičov.
65. Súd sa stotožňuje s tvrdením žalobcov, že vzhľadom na celkový dopad smrti syna a brata na ďalší osobný, rodinný, spoločenský život žalobcov, je nimi v konaní uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch len symbolická, keďže konaním žalovaného v 1. rade došlo závažným spôsobom k zásahu do osobnostných práv žalobcov (do ich súkromného a rodinného života), za skutok ktorý nesú zodpovednosť aj žalovaní v 2. a 3. rade. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že v konaní nebolo preukázané, že by zhoršenie zdravotného stavu žalobcu v 1. rade (infarkt myokardu) ako i žalobkyne v 3. rade (zhoršené problémy psychického charakteru) akokoľvek súviselo s úmrtím ich syna, resp. brata. Preto súd uložil žalovaným v 2. a 3. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom nemajetkovú ujmu v peniazoch v tom rozsahu, ako si ju v konaní uplatnili, t. j. žalobcovi v 1. rade sumu 7.000 eur, žalobcovi v 2. rade sumu 7.000 eur a žalobcovi v 3. rade sumu 6.000 eur, do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, s tým, že splnenie tejto povinnosti je spoločné a nerozdielne so splnením povinnosti uloženej žalovanému v 1. rade rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 12C/155/2011-90 zo dňa 15.3.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19Co/290/2012-110 zo dňa 8.2.2012.
66. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Žalobcovia boli v konaní v celom rozsahu úspešní aj voči žalovaným v 2. a 3. rade, a preto im patrí vo vzťahu k nim takisto plná náhrada trov konania (ako vo vzťahu k žalovanému v 1. rade). Preto súd rozhodol tak, že žalobcovia v 1., 2. a 3. rade majú právo voči žalovaným v 2. a 3. rade na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že splnenie tejto povinnosti je spoločné a nerozdielne so splnením povinnosti uloženej žalovanému v 1. rade (vo výške 969,97 eur) uznesením Okresného súdu Prievidza č.k. 12C/155/2011-127 zo dňa 15.1.2014. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).
67. Navrhovatelia boli v konaní od povinnosti zaplatiť súdny poplatok z návrhu na začatie konania podľa § 4 ods. 2 písm. i/ zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení noviel zo zákona oslobodení, od povinnosti platiť súdne poplatky bol v priebehu konania oslobodený na vlastnú žiadosť aj žalovaný v 1. rade, preto súd uložil žalovaným v 2. a 3. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť súdny poplatok zo žalobného návrhu vo výške 6 % z priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobcom, podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení noviel, ktorá výška súdneho poplatku

bola vypočítaná podľa položky č. 1 písmena a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou vyššie citovaného zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v piatich vyhotoveniach (§ 357 písm. d/ CSP v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis) označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1, 2 CSP.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.